IX. évfolyam, 8. szám 1953 február 19

Ludas Matyi

A legifjabbak üdvözlik a legifjabb legifjabbakat

70 fillér

ZELK ZOLTÁN:

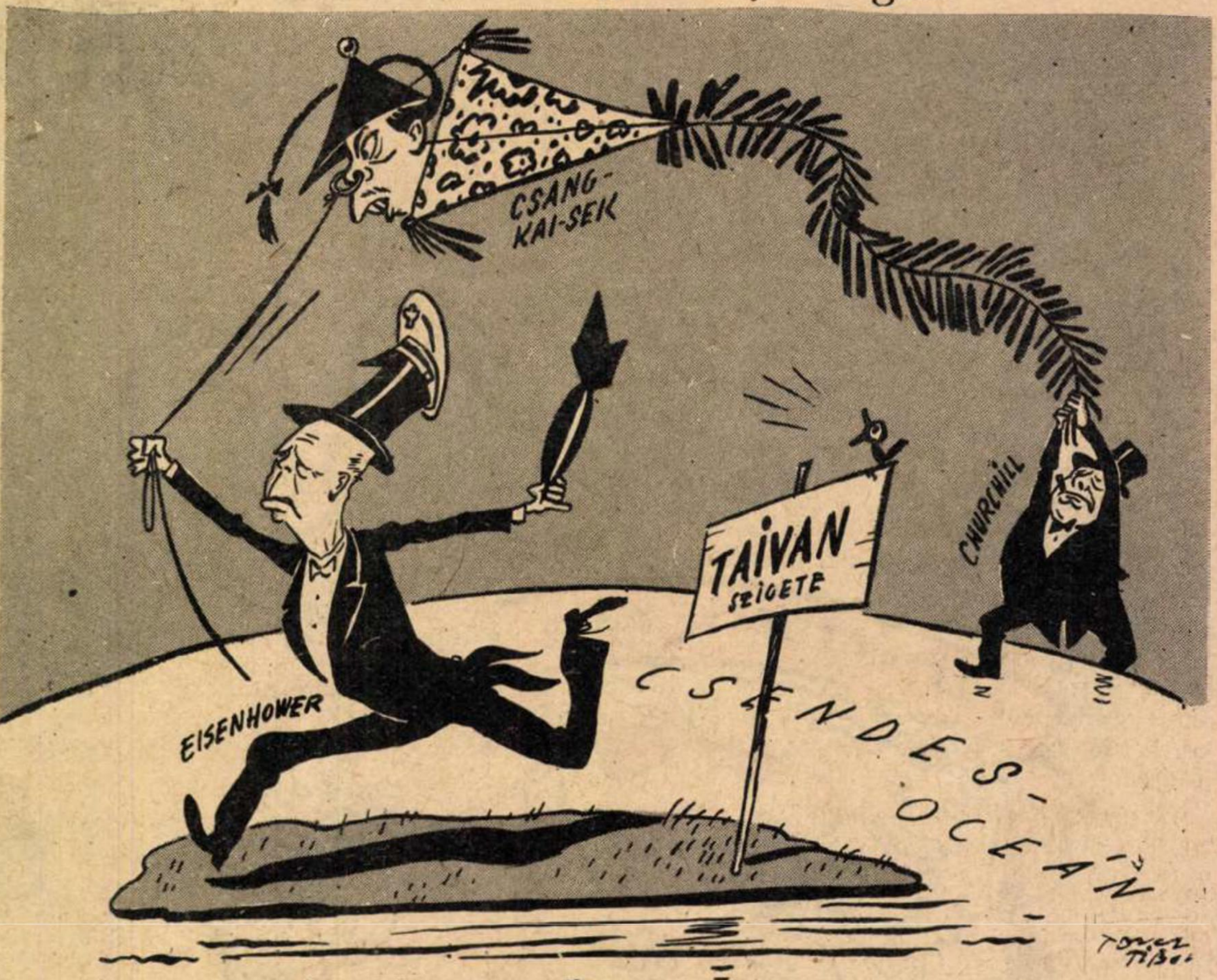
HARMINC ÉV

— Gábor Andor emlékének —

Jócskán a férfikorban, s oly évekkel mögöttem,
melyek pernyéig égtek a háború tüzében,
úgy járva rommá rontott utcáid, Budapestem,
úgy gázolva, botolva szívig érő romok közt
mégis, mintha fölásott tavaszi kertben járnék,
hörpintve a szabadság soha, soha se kóstolt
s oly szomjuhozva vágyott napfény-íz italát —
Ezerkilencszáznegyven-ötöt számoltunk akkor,
győzelmét a seregnek, melynek győzelme: béke,
győzelmét harcosoknak, akiknek harca: béke,
győzelmét fegyvereknek, melyek azért születtek,
hogy a szíken gyümölcsös, pusztán erdő szülessen,
a gyermekeknek pázsit, az aggoknak veranda,
hol alkonyhangú lombok alatt békén megülve,
merengjenek, ha eljő a merengés kora —:
ekkor fogtam először kezet Véle, először
ekkor néztem szemébe: micsoda tájakat
kutattam, lestem én ott! Rémséges Orgoványnak
bitófa-erdejét, mit nagy tanúvallomásként,
hogy minden korok lássák, Ő írt nem múló versbe,
Ő írt az elsötétült haza egére akkor!
És azt a másik tájat, kamaszkorom vidékét,
hol munkások, parasztok neveltek szóra, dalra —
e tájat is kutattam az Ő szemében én.
Mert átszállt két leláncolt határon, átszállt verse:
így volt velünk Ő ottan, a Szamos-parti lankán,
ahol a fűzfaágak olyan lágyan hajoltak,
oly gyöngéden, anyásan, ránk, inasgyerekekre,
miként a kotlós szárnya, ha csibéket takar.
S ott volt a Munkásotthon öreg, hodály termében,
ahol vasárnap este kocsisok és cselédek
a tánc vad tengerének hullámain verődve
mosták, mosták szívükről hat nap kínját, keservét.
Oh, de a többi esték! Gyárak, műhelyek, boltok
rácsa mögül kitörve, mi ültünk a teremben!
Ültünk... és mégis, mégis, micsoda útra kelve!
Fónagy János szavába fogózva, mint tenyérbe,
emberiség, jövendőd nagy műhelyében jártunk,
Cáricin harcmezőin, a Szmolnijban, Kremlben! —
Nem volt messzeség nékünk se földön, se az égen,
egy szónyi biztatás csak s indultunk volna máris
Tejúton vándorolni, utazni csillagokba...
De messzibb útra vágytunk, nagyobb csodákat látni,
jövendőnket bejárva egy füstmart, vén teremben,
tágranyílt szemű, lelkű ifjúmunkás-csapat! —
Harminc év múlt azóta... S milyen ifjú az emlék,
milyen ifjan ragyognak vissza azok az esték,
mikor versét szavaltuk *a gyilkos tiszt urakról,*
kik proletárok vérit csapra mérve mulattak...
Harminc év múlt azóta... S itt állok tisztelegve
a koporsónál, mely most a földnek adni készül
tolla-ejtett kezét és gondból, tapasztalásból,
hűségből, tisztességből szűrt őszi mosolyát.
Harminc év múlt... Bejárom, e koporsónál állva,
harminc év csúcsát-völgyét — s mikor fölrezzenek:
mintha a ravatalnál itt állanának ők is,
mind, mind a régi társak... Ahány inasgyerek
kilépett a vagongyár kapuján alkonyatkor,
eljő őrséget állni... Jönnek az Újmajorból
és Németiből, jönnek gázolva sárban, hóban,
jönnek búcsúzni Tőle, ki ifjú férfikorban
létének értelmére, az eszmére találva,
éveit úgy emelte hűség talapzatára,
hogy le sohase dőljön! Mert amit maga alkot
jó munkával az ember, jól harcolva a harcot:
emlékműve az lészen. Szobornál maradandóbb!

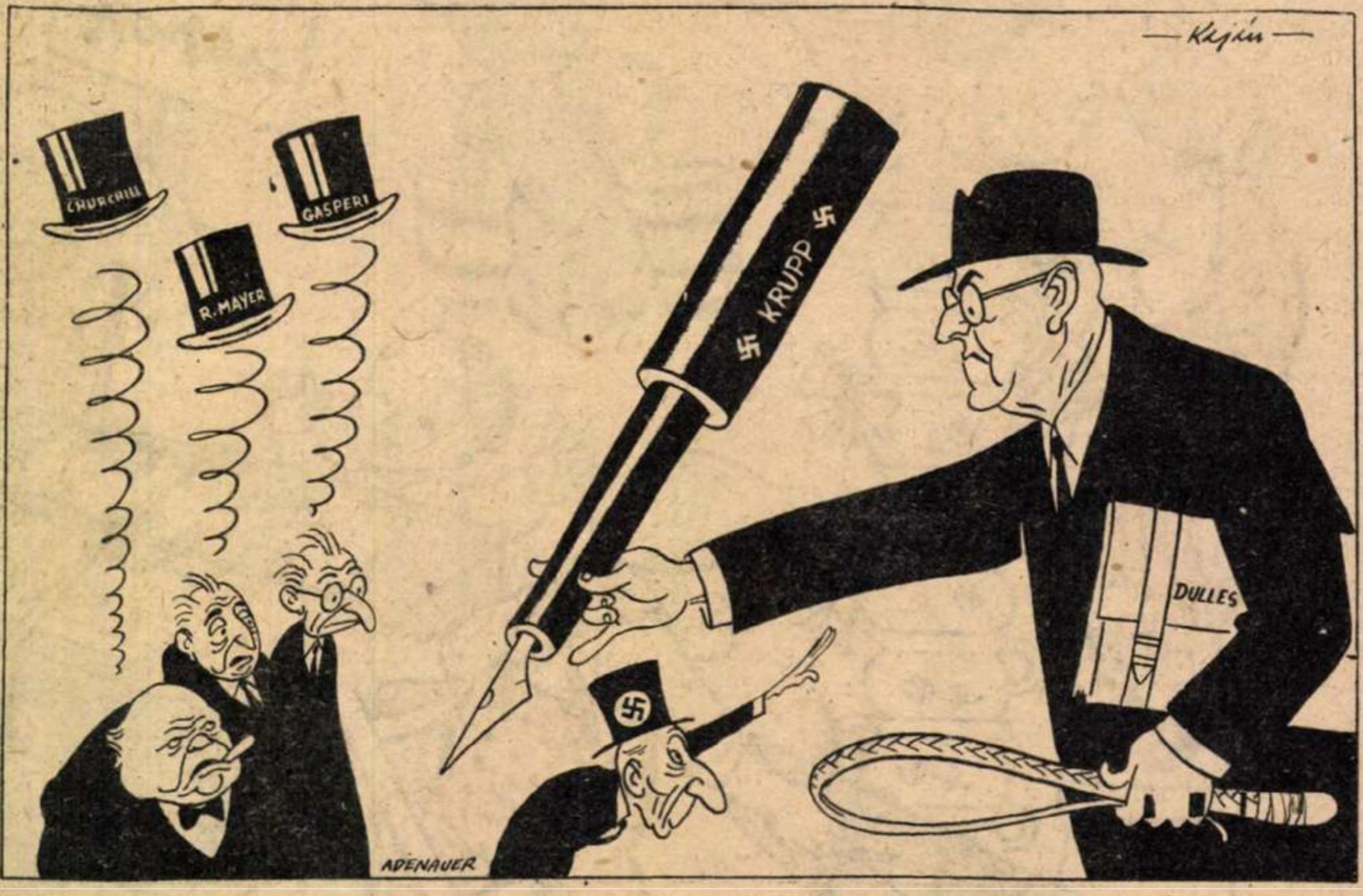

A távolkeleti „sárkány"-eregető

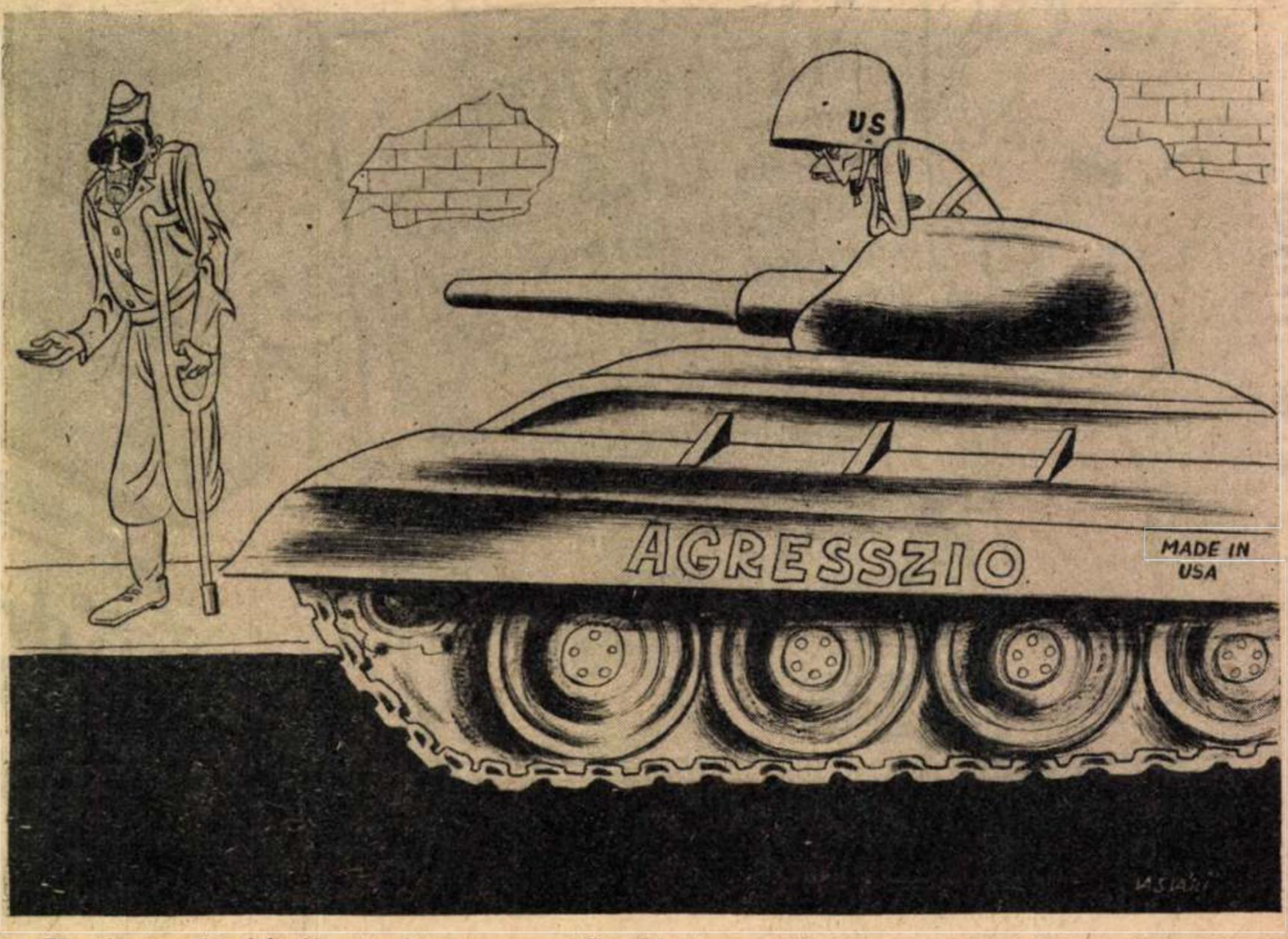
Eisenhower Kína ellen akarja uszítani a levitézlett, népellenes Csang-Kai-Seket.

A figyelmes szövetséges

Dulles: Miért vannak úgy megijedve? Még tollat is adok a ratifikáláshoz!

Eisenhower kijelentette, hogy revizió alá veszik Amerika eddigi külpolitikáját

Eisenhower: Ne búsuljon barátom, nem sokáig áll itt egyedül. Vége a buta civilek uralmának!...

Gádor Béla: Idáig jutott

Reggelenkint gyakran betérek egy körúti eszpresszóba, hogy állva felhörpintsek egy forró feketét. Érdekes, figyelemreméltó és jellegzetes hely egy ilyen kávézó a körúton, úgy negyedkilenc tájban. Sietős vendégek állva kortyolják a forró italt, ballal isznak, jobbal fizetnek és viszlát, máris rohannak tovább, kiki a dolga után.

Ám a kávézóban vannak üldögélő vendégek is. Amíg a pult mellett szakadatlanul áramlik az élet, a falak mentén kis asztalok állnak, magányos szigetecskék az előzőesti piszok tengerében. Az asztalok mellett mélabús hajótöröttek isszák a duplát vagy tejeskávét briósssal. Ők nem sietnek, ráérnek. Tekintetük a messzibe réved, talán a múltat kémlelik, talán a jövőbe lesnek, mert várnak egy hajót, amely felveszi őket. Lehet az a hajó akár angol, akár amerikai, nekik már teljesen mindegy...

Egy reggel a szokottnál korábban érkeztem az eszpresszóba, úgyhogy volt néhány perc időm. Az egyik asztalnál egy idősebb nő ült; ezt a nőt majdnem minden reggel ott láttam ugyanannál az asztalnál. Ez az asszony sárga fejkendőt és bélelt fekete bársonykabátot viselt, arcán pedig egy elvarázsolt királykisasszony sértett méltósága honolt. E pillanatban éppen a szomszéd asztalnál ülő két férfihez beszélt:

— Tudják, uraim, milyen üzletasszony voltam én?

Erre a mondatra közelebb sompolyogtam, mert őszintén szólva engem is nagyon érdekelt, milyen üzletasszony lehetett a bársonykabátos nő. Őt nem zavarta közeledésem, sőt láthatóan az volt a törekvése, hogy minél több embert vonjon be csodálói körébe, mert így folytatta:

— Két üzletem is volt. Egy az Andrássy-úton, egy Siófokon. Női kalapüzlet mind a kettő. Barnáné. Nem emlékszik?

A másik asztalnál ülő idősebb kopasz férfinak felragyogott a tekintete:

— Barnáné? Maga a Barnáné? Hát hogyne emlékezném! — Lemondóan legyintett és mintegy magyarázatképpen a tudatlanok számára, hozzátette: — Barnáné neve fogalom volt Pesten!

— Fogalom volt, ez az igazság! — mondta Barnáné hirtelen feltámadt izzó szenvedéllyel. — Mindenki nálam vásárolt, minden jobb ember... Színésznők is, mindenki... De ez nekem nem volt elég... Tudják mit csináltam én? Este szétosztottam a kalapjaimat az éjjeli kávéházak pincérei között. Azok éjszaka eladták a kalapokat és másnap reggel ilyen halomban hozták be az üzletbe a pénzt...

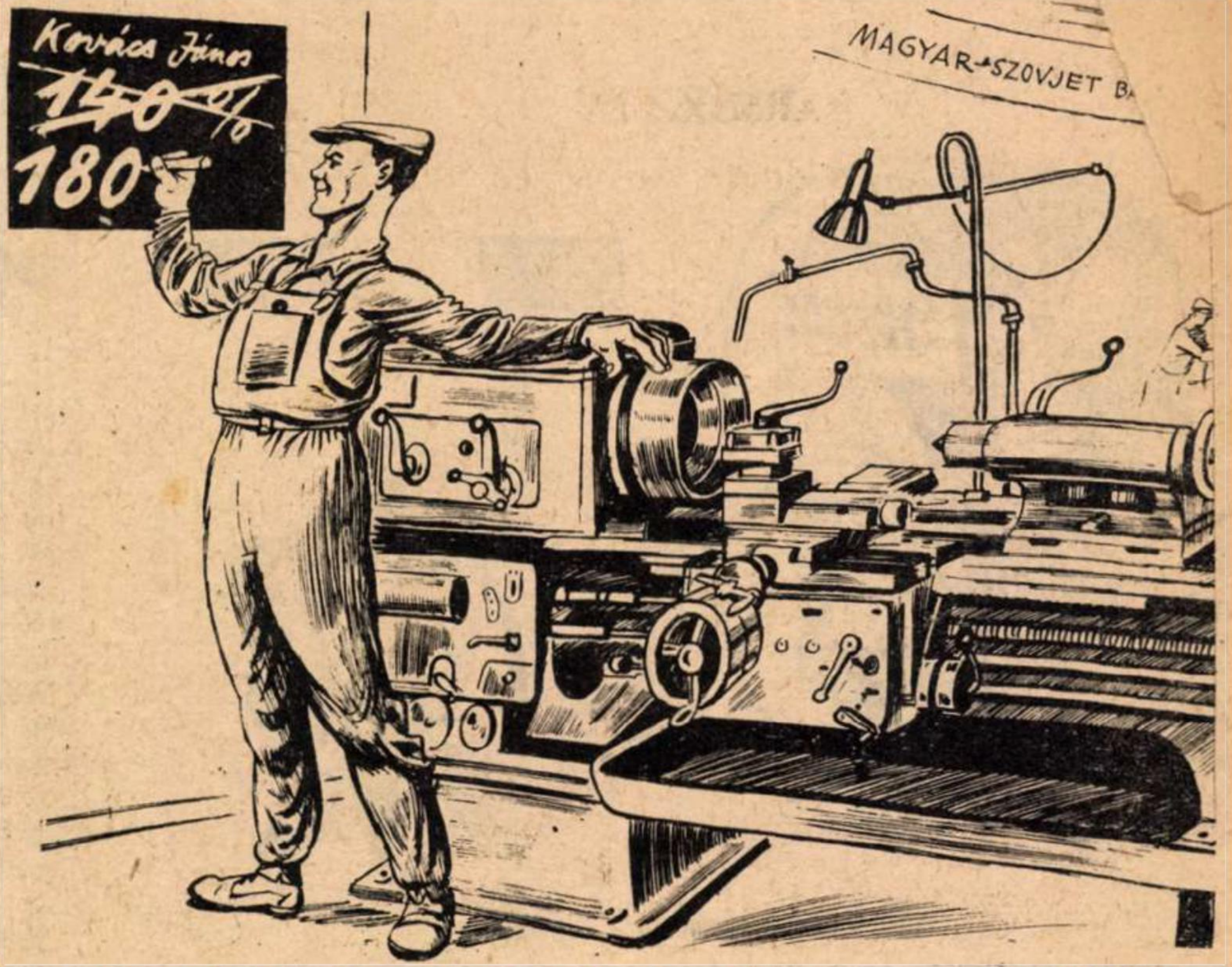
Két keze között mutatta, milyen nagy halom volt az a pénz. A hajótöröttek ünnepélyes dermedt csendben figyelték az asszony két gyűrűs kezét és annyira látták a nagycsomó kékhasú bankót, hogy tekintetük sóváran és irígyen csillant meg.

— Tudniillik, — folytatta Barnáné magyarázóan — a pincérek részeg társaságoknak adták el a kalapokat, azért kaptak annyi pénzt, mert a részeg nem nagyon nézi, mit ad ki, szórja a pénzt, be van rúgva... Értik? Hát ilyen üzletasszony voltam én, hahhaha...

Hangosat kacagott, de egyszerre elhallgatott és kijózanodva nézett körül.

— De ez már a múlté... Tegnap délután, ezt hallgassák meg, tegnap délután a Miámi kávéházban voltam, ott szoktam uzsonnázni. Odajön az asztalomhoz egy ember és azt mondja: „Nem ismer meg, Barnáné?" „Valami rémlik" mondom. „Én voltam a maga legjobb vevője, Füreden volt üzletem." Akkor ráismertem, tényleg ő volt a legjobb vevőm és tényleg Füreden volt üzlete. És akkor ez az ember, értik, nem én, hanem ez az ember elkezdett sírni... Mondom, miért sír, Darányi úr? Erre azt mondja: „Hát idáig jutott egy Barnáné?" Igen, idáig, mondtam, pontosan idáig...

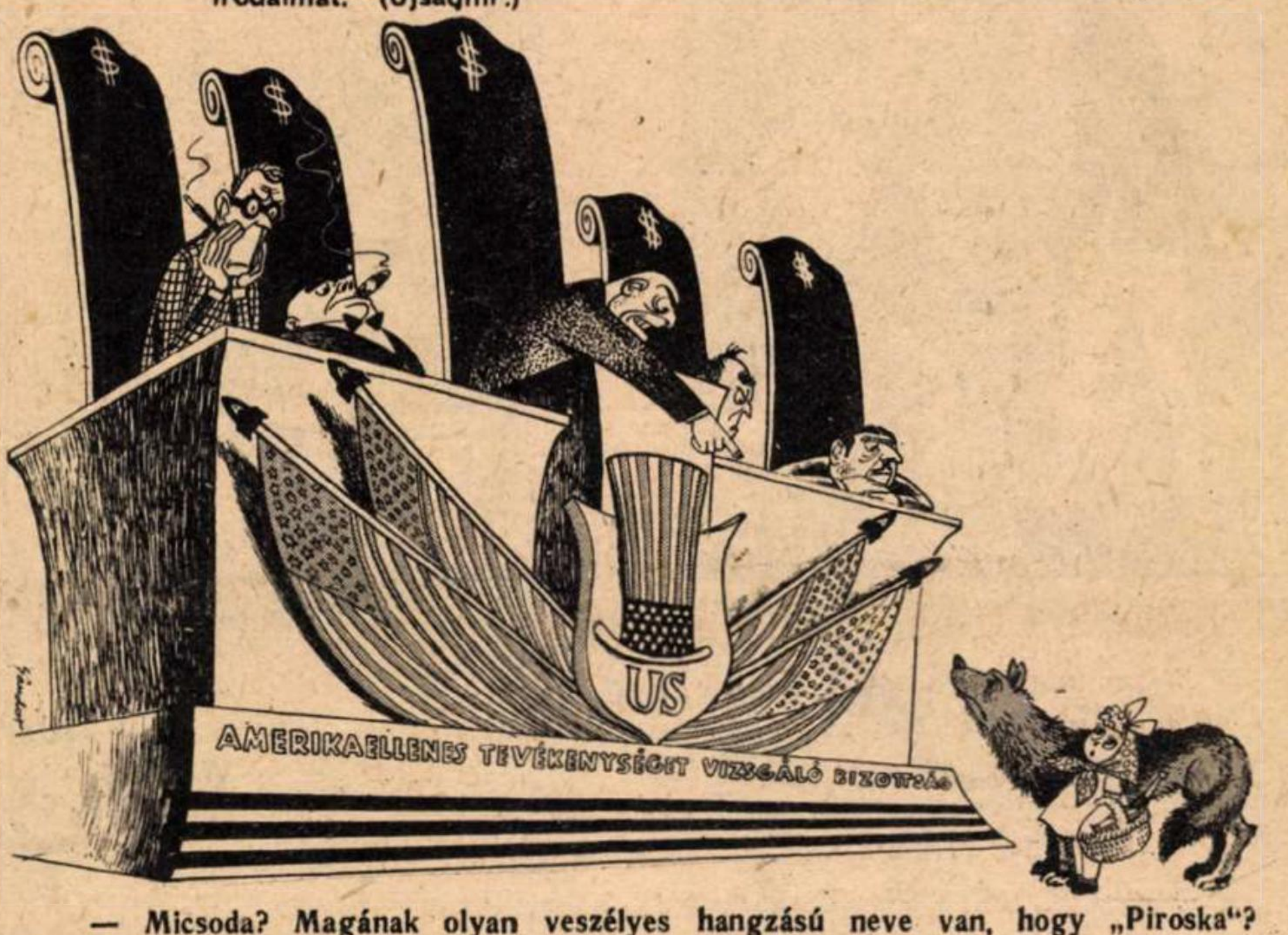
A hajótöröttek némán magukba roskadva ültek, szinte érezni lehetett, amint a végzet fekete szárnycsapásokkal átsuhan az eszpresszó fölött. Az én szívemet is a szánalom markolta össze. Rettenetes sors, kietlen világ! Egy ilyen üzletasszony, egy Barnáné odáig jutott, hogy kénytelen állandóan eszpresszóban és kávéházban ülni, ahelyett, hogy éjjeli pincérek útján terjesztené a kalapjait a részegek között! Micsoda szörnyű csapás! És az élet megy tovább, a nők most is hordanak kalapot, a részegek vidáman kurjongatva térnek haza női kalapok nélkül és Barnáné régi dicsősége már csak nagynéha ragyog fel egy-egy pillanatra a kávéházi asztalok fölött.

— Én, meg az én jó szovjet gépem így ünnepeljük a magyar-szovjet barátság hónapját...

Nem mese

Közkedvelt gyermekmeséket tiltottak be Oklahomában, mint „veszélyes irodalmat." (Ujsághir.)

— Micsoda? Magának olyan veszélyes hangzású neve van, hogy „Piroska"? Betiltom!

SASOK

ÍRTA: GERGELY SÁNDOR

Már második hete vendégeskedtem Titován, Nyugat-Szibéria tapijki járásának egyik nagyobb falujában. A „Vörös Zászló" kolhoz bolgárkertészetének brigadérosa, Bolsákov elvtárs szép, nagy házának egyik utcai szobáját engedte át nékem. A másik utcai és egy udvari szobájukban hárman laktak, a férj, feleség és tizéves kisfiúk.

Bolsákovék nem mindig éltek ilyen „magányosan". A család népesebb volt, ma is az, de a lányok már férjhez mentek, a fiúk megnősültek, városba, más faluba költöztek. Legidősebb fiúk — a Vörös Hadsereg őrnagya, aki valahol a Behring-szoros táján állomásozott — már két esztendeje nem járt itthon és éppen erre a nyárra, — 1934 nyarára — iyérkezett látogatóba a családjával.

Éjjféltájt, szép „fehér éjszaka" volt, beszólt szobám ablakán a házigazdám. Látta, még ébren vagyok s az ágyban olvasok.

— Holnap kissé összeszorulunk — mondta. — Reggel megjönnek a fecskék.

Boldog, derűs bejelentésére készségesen felajánlottam, hogy szívesen kiürítem a szobát, más házba költözöm, hadd pihenjen zavartalanul a hosszú távolkeleti út fáradalmaitól törődött fia, menye és két unokája.

Gazdám nem hallotta bejelentésemet, mert már a szomszéd ház előtt üldögélő falubeliek csoportjával beszélgetett. Bizonyára már velük is közölte a nagy hírt s azért loholt hozzájuk olyan sietve.

Kora hajnalban hangos karének vert fel álmomból. Kiugrottam az ágyból. Hátizsákos, kézibőröndös nép, férfiak és nők csapata vonult be a faluba. Rendezett, négyes sorban haladtak, csizmásan, vagy városi félcipőben, de volt olyan is, aki lábbelijét madzagon a vállán átvetve hordta.

Az utcán már felsorakoztak a falubeliek.

— Mi az? Kik ezek? — kérdeztem Bolsákovot.

— A fecskék — mondta szakállas házigazdám s kutatón nézte a sztyeppe felől közeledő népet, amely már elérte a falu első házát, Bolsákovék közvetlen szomszédságát.

— A vasútállomásról jönnek — magyarázta Bolsákov. — Húsz kilométert gyalogolnak és mégis ilyen frissek. Egész éjjel utaztak és most: énekelnek... Nagyszerű fiatalok!

A szomszédos ház előtt kivált a csapatból nyolc ember. Négy férfi a szomszéd házba tért be, két nő, meg két férfi pedig az utca túloldalán lévő nyitott kapu felé igyekezett.

A csapat szélén, papírlappal a kezében nagy, tagbaszakadt, borotváltarcú paraszt, Matvéjev elvtárs, a kolhoz elnöke haladt. Ő már a vasútállomáson várta a vendégeket, együtt gyalogolt velük a faluba és papírlapról olvasta azok nevét, akik az előre kijelölt szállás elé értek.

Hozzánk is négyen kerültek: három férfi és egy nő. A nő, (csinos, kerekarcú, szőke, magas fiatalasszony) háziasszonyom nyakába borult és sokszor-sokszor megcsókolta. S a csókok özönéből kijut a szakállas gazdának is. Utána a vendégasszony a levegőbe emelte a házigazda tízéves fiát.

A három férfi csöndesebben, tartózkodóbban viselkedett.

Amire kiértem az udvarra, a vendégasszony már a jégveremből jött ki nagy üveg méhsörrel, nagy darab vajjal, hatalmas vászonzacskó túróval, tojással teli kiskosárral s egy félméter átmérőjű, magasra kelt, ropogósra sült kenyérrel megrakodva.

— No, ez kissé nagyon is otthon érzi magát — mondtam csodálkozva Bolsákov elvtársnak.

— Hát persze..., hunyorított felém a gazda, — hiszen a lányom.

Értem. És a másik három fecske... a fia.

— Ők a fecskék — felelte nevetve vendéglátóm: — De most látom őket először.

A vendégek, a férfiak, övre vetkőztek. Az eresz alatt álló nagy hordóból telemertek egy kis kádat vízzel s megmosakodtak. Aztán beballagtak a házba. A vendégasszony, odabenn, a konyhán végezte el a tisztálkodást.

A vendégek egész éjszaka utaztak. Sztálinszkből, az óriási nyugatszibériai iparvárosból jöttek. Az éjszakai út s a hajnali séta a sztyeppén át, kiválóan hat az étvágyra... Az óriási ételmennyiség fél óra alatt eltűnt. Csak a szamovár zümmögött fáradhatatlanul: számtalan pohár teát kortyoltak le a vendégek. Aztán illedelmesen felálltak, megköszönték a vendégséget s szinte sorba rendezkedve, kivonultak a szobából. Velük tartott a fiatalasszony is.

Az iskolába mentek.

Diákok voltak a fecskék.

Fecskéknek a falusiak nevezték el őket, mert évenkint egyszer, nyáron, két hónapra idetelepedett a rajuk. Az idén, immár negyedszer. De egész különös diákok voltak.

Házigazdám lánya, egy kémerovói kőműves felesége volt, huszonkét éves, kétgyerekes anya. (Kémerovó, a kuznyecki bányavidék egyik központja, iparvárosa.) A három férfi közül az egyik egy tizennyolc éves bányász, a másik egy huszonkétéves paraszt és a harmadik egy huszonegyéves sztálinszki kohász volt... És most elmentek az iskolába, mint kisdiákok.

Ott, szokás szerint osztályokra bomolva tanultak. De mindegyikük, akármelyik osztályban tanult, kétféle oktatásban vett részt... aki csak hat elemit végzett, az a hetedik osztályról vizsgázott. Mások a nyolcadik, vagy a tizedik osztályt fejezték itt be.

A helybeli iskola tanítói vizsgáztatták őket. Részletes, aprólékos vizsga volt ez, amely egy hónapon át folyt. De csak délelőtt vizsgáztatták őket. Az összes tantermekben. Délután már nem feleltek, hanem csak — tanultak. Nem a másnapi vizsgára készítették őket elő, dehogy... hiszen ide már vizsgára készen érkeztek a „nebulók". Az első hónap minden délutánján s a második hónapban, amikor már elkészültek a vizsgákkal délután is és délelőtt is: tanítóképzői oktatásban vettek részt.

Reggel nyolctól tizenkettőig és délután háromtól hétig az iskolában ültek. És éjfélutánig, néha a hajnalba vesző órákig tanultak, írásbeli feladataikkal bajlódtak ezek az alkalmi diákok.

Itt, Nyugat-Szibériában, az úgynevezett „fehér éjszakák" idején, júniusban, éjfél körül, még a szabadban, lámpafény nélkül is lehet olvasni s félháromkor már teljes tányérral világít a nap. A közbeeső két és félórás „éjjel" is csak amolyan alkonyi félhomány.

Egy ilyen „alkonyaton" a házbeliekkel s a szomszédokkal a ház előtt tanyáztam. Végig az utcán, a házak előtt ültek, vagy fel-alá járkálva magányosan, vagy egymást vizsgáztatva tanultak a diákok: parasztok, munkások, bányászok, férfiak, nők...

Az utcán a sztyeppék felé, hazafelé ballagott az igazgatótanító. Elégedetten nézte hallgatói szorgalmát. Volt, akihez odalépett, néhány percig beszélgetett vele, aztán hazament. Bizonyára otthon ő is nekiesett a könyveinek, a reggeli előadásokra készülve.

Ma sem tudom elképzelni, mikor aludtak ezek az emberek! S általában ezeken a fehér éjszakákon alszik-e valaki Nyugat-Szibériában?

*

A szokatlan falusi, nyári tanítóképzést az egyre érezhetőbbé váló tanítóhiány tette szükségessé. A nehézségeket különösen az első, átmeneti időszakban, „segéd-tanerőkkel" igyekeztek eltüntetni.

A munkás, a paraszt, a bányász, a hivatalnok, az erdőirtó, a halász, szabad idejében, társadalmi munkában tanítóskodott. Négy éven át tartott a nyári, kéthónapos tanfolyam. Az így képesített segédtanerőnek aztán ösztöndíjakkal lehetőséget nyujtott az állam, hogy továbbképezhesse magát s okleveles tényleges tanítóvá lehessen.

A kéthónapos fecskék minden költségét az állam viselte. Az üzemük pedig százszázalékig megtérítette kéthónapos munkabérveszteségüket is.

Ilyen fecske sok-százezer élt a Szovjetunióban. A fiatalság színejava volt ez. Persze, nemcsak a tanítói szakon jelentek meg rajaik. Rendes munkaidejükben a mezőn, vagy a bányákban, vagy a gyárban, vagy a hivatalban dolgoztak, de munkaidő után kivonultak a repülőterekre pilótaságot tanulni, vagy a laktanyába a gépfegyverrel ismerkedni, vagy az esti egyetemekre mentek, vagy kis gyerekeket, estleg öreg embereket tanítgattak írni-olvasni és közben, maguk is tanultak t a n í t a n i...

A Honvédő Háború harmadik évében, Moszkvában, találkoztam egy ilyen titovai „fecskével". Főhadnagyi rangja volt, mellén három kitüntetést láttam, sebesülési szalagja négyszeri sebesülést jelzett. Készült vissza a harctérre.

Elmondta: megszerezte a tanítói oklevelet, de vájár maradt továbbra is. Napi három órán át tanított a bánya-telep iskolájában. A háború kitörésekor kész katonaként önként lépett be a hadseregbe. A tanítóság és a vájárság mellett, még békeidőben lövész is lett... Az idén nyáron, súlyos sebesülése után járó üdülő szabadságát arra használta fel, hogy a „fecskék"-kel foglalkozzon. Ezt mondta róluk:

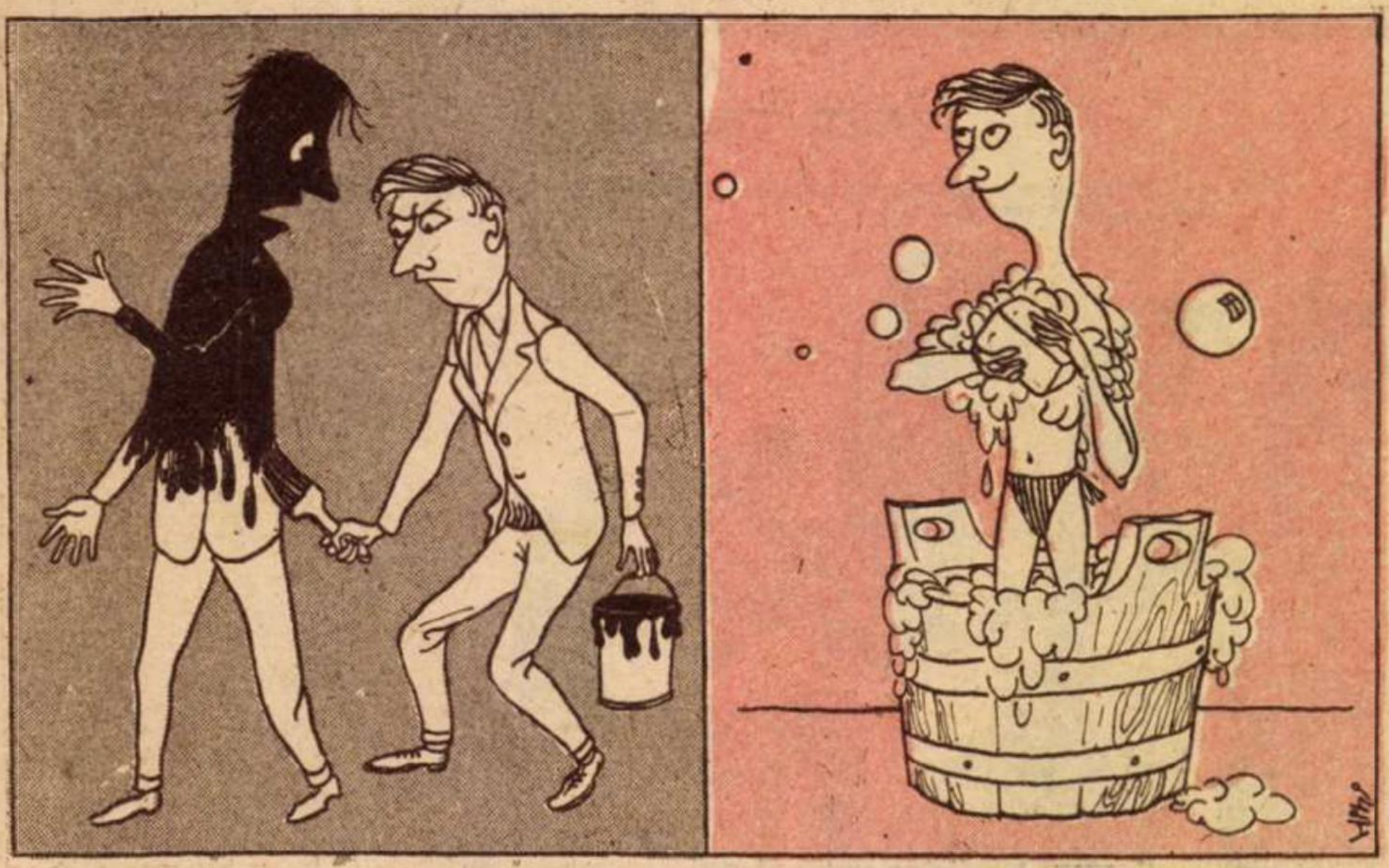
— Új fecskék ezek. Jobbára nők. Jönnek a bányából és a gyárból... megmosakodnak és mennek az iskolába. Hősök ezek, igazi hősök! Mégegyszer annyit termelnek, mint békeidőben! A munkaidejük is nagyobb... És mégis nekivágnak... Nem is fecskék ezek. A fecskék mi voltunk. Ők már sasok!...

PSSZT!!!

A csend növeli a tejhozamot.

Aminek nem szabadna lennie

Kritika és önkritika

BOLDIZSÁR IVÁN: Annának kislánya lesz

Anna, akinek kislánya lett, ötéves, két hosszú szőke varkocsa van és selypít, sőt egészen pontosan: szelypit. Ez minden, amit tegnapelőttig mondani tudnék róla. Tegnapelőtt azután kiderült, hogy Annának be kell feküdnie a kórházba és egy kis műtétet hajtanak rajta végre.

A műtét nem súlyos. Tizenkét és fél perc, mondta a professzor bácsi, akit Anna nappapának nevezett. „Kicsit élaltatjuk és kész". „Nammama is ott lesz?" — kérdezte Anna és a terebélyes ápolónőre mutatott. Megnyugtatták, hogy az is ott lesz. Idáig rendben is volt minden, a bonyodalmak akkor kezdődtek, amikor Anna megkérdezte: „Mamó is ott lesz?"

A tiszteletbeli nappapa és nammama, valamint a valóságos mamó igyekeztek a kérdést áthidalni. Anna hajthatatlan maradt. A „gyereknek nem szabad hazudni"-elv alapján szegény kis Anna megtudta, hogy mamót nem engedik be vele a kórházba.

Sírás következett, majd megkezdődtek a diplomáciai tárgyalások. „Jó, nem fodok szírni, — mondta Anna—, ha kapok szúrósz hajkefét". Csakhamar kiderült, hogy nylon-kefét szeretne. Megkapta. „Kis tükröt is kapok?" Tükröt is kapott. „Igen, de mibe teszem a tükröt?" A tükörnek plasztik-táska kell, olyan, mint Irén néninek van. Megkapta a plasztik-táskát, továbbá egy cicás zsebkendőt, mert volt még hely a táskában a tükör mellett.

A kórházba vonulás előestéjén Anna közölte, hogy neki száj-júz is kell. Mutatta is a kis körmivel, hogyan akarja kipirosítani a csőrét. Kapott szájrúzst. (Ne tessék megijedni: egy tubus rózsaszín szőlőzsírt neveztünk ki rúzsnak.)

Elérkezett a kórházba-menetel reggele. Az indulás pillanatában Anna szép sorjában elővette a nylon-kefét, a tükröt, a plasztik-táskát, a cicás zsebkendőt és a szájjúzt. Sorra odatette édesanyja elé, s közölte: „Neted adom, nem medet kójházba".

Rábeszélés, sírás; fenyegetés, sírás; ígérgetések, sírás. Az édesanyák ilyen pillanatokban mind zseniálisakká válnak. Ez történt Anna mamójával is.

— Nézd, — mondta — a multkor Irén néni befeküdt a kórházba, ott volt néhány napig és kisbabával ment haza.

Anna abbahagyta a sírást:

— Ha bemedet a kójházba, nekem is lesz kiszbabám?

— Lesz.

— Haja isz lesz, amit fészülni lehet?

Ez döntő fontosságú kérdés volt. Anna két hosszú szőke varkocsát ugyanis nem lehet fájdalommentesen fésülni. Lelkiegyensúlya helyreállítása céljából ezért Anna szenvedélyesen fésüli a kezeügyébe akadó felnőttek hajzatát. Legfőbb fájdalma az, hogy babájának kóchaját nem lehet fésülni.

— Hajasbabád lesz és lehet majd fésülni.

Öt mozdulat: kefe, tükör, táska, zsebkendő, szájrúzs. Anna magához szorítja őket és indul az ajtó felé.

— Ha kiszlányom lesz, menjünk a kójházba.

Édesanyja megvette a hajasbabát, összeesküdött az orvosokkal és mire Anna felébredt a műtét utáni kábulatából, ott feküdt mellette a „kislánya".

Az első látogatási napon odahajoltam sápadt kis arca fölé és megkérdeztem: „Nagyon fájt?"

Anna ránézett „kislányára" és azt mondta:

— Medéjte.

CSALÁDI FEJTÖRŐ

Nehéz számtanfeladatokat kapnak az általános iskola tanulói.

Eisenhower és az uszítás

Első felvonás

Eisenhower köztársasági elnökjelölt (uszít a háborúra, ahogy a torkán kifér).

A köztársasági párt főkorteseí (rémülten): Mit csinál, maga marha? Akarjuk mondani, mit méltóztatik csinálni elnökjelölt úr? Így meg méltóztatik bukni!

Eisenhower: Ja? Miért nem szólnak? Ne féljenek, majd jóváteszem!

Második felvonás

Eisenhower köztársasági elnökjelölt (szónokol): A multkori beszédembe egy kis sajtóhiba csúszott be. Az a passzus, hogy háborút akarok, úgy értendő, hogy békét akarok... Egy kicsit szórakozott vagyok, tetszik tudni...

Amerikai tőkések: Megőrült! Ezért fizetjük magát?!

Eisenhower: Ne féljenek, majd jóváteszem!

Harmadik felvonás

Eisenhower köztársasági elnök (üzen): A multkori beszédembe egy kis sajtóhiba csúszott be. Az a kijelentésem, hogy békét akarok, úgy értendő, hogy háborút akarok!

Amerikai polgár (felháborodva): Dehát ez képtelenség! Maga akkor visszavonta a háborús uszítást, most meg jobban uszít, mint valaha és összeszűri a levet avval a bitang Csang Kai Sekkel...

Eisenhower: Ja kérem, azóta megváltozott a politikai helyzet!

Amerikai polgár (csodálkozva): Menynyiben?

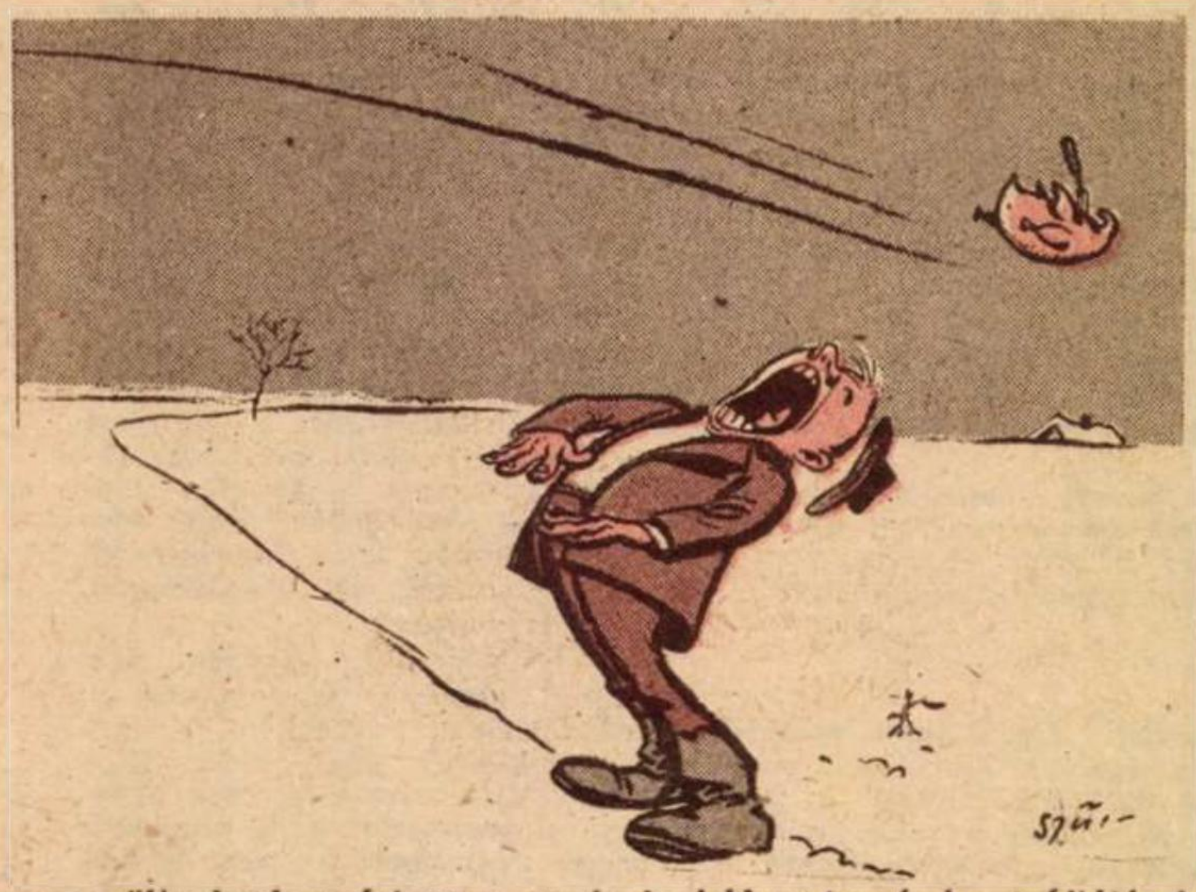
Eisenhower: Annyiban, hogy most már meg vagyok választva.

FŐ A NÉPSZERŰSÉG!

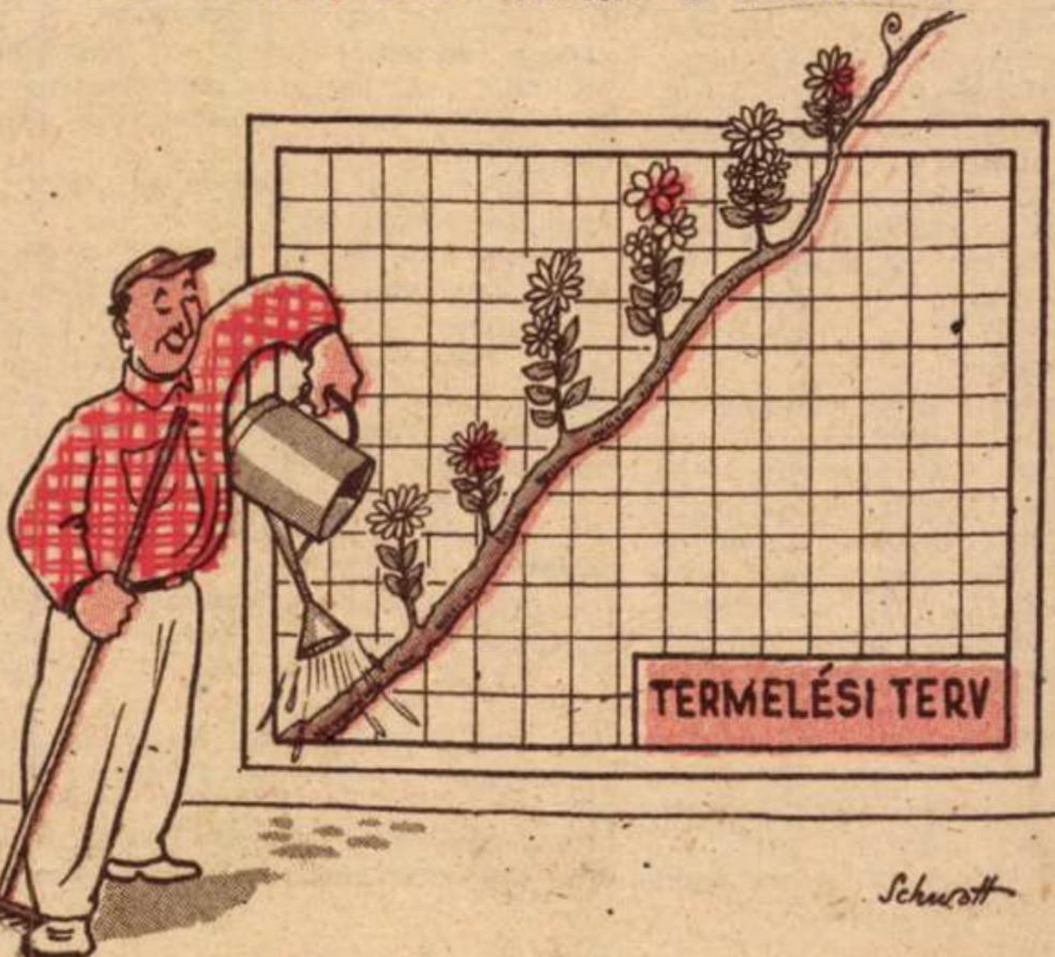
— Csuda gyengén áll a begyűjtés, kartársak!
— Igaz! De mit csináljunk, amikor Hájasné is, Zsírosék is olyan gyakran hivogatnak vendégségbe bennünket!..

NEM REPÜL A SZÁJÁBA...

...a sültgalamb, ezért ez a gazda is jobban tenné, ha szájtátás helyett elvégezné végre a mélyszántást.

A Főkert már készül a tavaszra!

Egy és más

Telefonautomatáink állapota siralmas, egy utcai fülkéből telefonálni nagyobb elhatározást igényel, mint megvívni a hétfejű sárkánnyal. (Mert ha a sárkány fejét levágom, az lent van, de ha az automatától sikerül vonalat kapnom, még mindig kapcsolhat tévesen.) Ilyen körülmények között nem megcsipkedni a postát csak azért, mert a telefon, mint téma elcsépelt, bizonyára szűk prakticizmus volna.

A napokban például az utcán jutott eszembe, hogy fel kell hívnom iksz ipszilont. (A számot szerencsére tudtam, mert a telefonkönyvből az iksz is, meg az ipszilon is hiányozni szokott.) Beléptem két fülkébe, egyikben sem volt sikerem. A harmadikban tábla fogadott:

NEM MŰKÖDIK

Erre így gondolkoztam: az előző kettőn nem volt tábla, mégsem működött. Ha van humora a telefonhálózatnak és ha bízhatom a vaslogikában, akkor ennek a készüléknek működnie kell! Elővettem egy tantuszt, bedobtam és íme: ez sem működött. Felhívni hát nem tudtam iksz ipszilont, de gazdagabb lettem két felismeréssel:

1. A telefonhálózatnak nincs humora.
2. Az utcai telefonfülkékben még a logika sem működik.

Levelet kaptam az Ifjúsági Könyvkiadótól, amelyben arról értesít, hogy egy nagyobb antológia kiadására készül. *„A kötet számára* — úgymond — *legjobb íróinkat kívánjuk megnyerni. Kérjük, hogy Ön is vegyen részt ebben a munkában."*

Ez a megtisztelő felhívás alkalmas lett volna arra, hogy felvillanyozon és felkorbácsolja időnként elbóbiskoló becsvágyamat, mert noha képességeimről nagyobb véleménnyel vagyok, mint sokan mások, a legjobb írók közé magamat beosztani mindezideig — legőszintébb sajnálatomra — nem állt módomban. A levél azonban mégsem korbácsolt fel, mert a levél körlevél volt, sokszorosítással készült körlevél, a legkörlevelebb körlevél, amelyben kör körrel valaha is körlevelezett; emberi kéznek nyoma sem volt rajta. Márpedig levél és körlevél között a különbség felmérhetetlen: a körlevél jellegzetessége az, hogy küldik, a levélé az, hogy kapják.

Körlevelet 100—150 példányon alul nem igen érdemes gyártani. Ennyi legjobb írónk aligha akad, ha nyolcvanat össze tudunk szedni, már sokat mondtam. Mi ez tehát? — tűnődtem percekig, kezemben tartva a kietlen megtiszteltetést. Rájöttem.

Négyen-öten kaptunk csak ilyen levelet. Illyés Gyula, Veres Péter, Illés Béla és még néhányan. Körlevél formájában csak azért küldték, hogy el ne bízzuk magunkat.

A földalatti villamos Vörösmarty-utcai megállójánál az történt, hogy a kalauz már összehúzta az ajtókat, mikor egy utas „jaj kiszállok" felkiáltással előtüremlett a kocsi lávaszerűen kavargó mélyéből. A kalauznak szét kellett húznia az ajtót, az utas jaj-kiszállt, a kalauz újra becsukta az ajtót s ezekután tovább utaztunk. Az ajtó mellett egy szabadnapos kalauz állt, aki kollégájával így értékelte ki a történteket:

— *Elalszik a kocsiban a hülye* — mondta a szabadnapos.

— *Az én menetidömből veszi el az időt a nyavalyás* — szólt a szolgálatos.

— *Azt várja, hogy az ő hülye fejivel is más gondolkozzék* — mondta a szabadnapos.

— *A fejire kellene ütni az ilyennek...* — így a szolgálatos.

— *A hülye...* — mondta a szabadnapos, immár szűkszavúan, csak a lényegre szorítkozva.

Ezekután részletesen felsorolták, hogy külön-külön és együttesen mit kívánnak a későn ébredő utasnak, az egyszerű gutaütéstől kezdve, egészen a máglyahalálig. Eszmecseréjüket az utazóközönség odaadó figyelme kísérte.

A nyilván nevelőcélzatú párbeszédnek meg is volt az eredménye. Én például már jókor, a Bajza-utcánál kiszálltam, noha eredetileg a Dózsa György-útig akartam utazni.

Tabi László

Dulles fogadtatása Londonban

— Maga kicsoda?
— Irattáros vagyok a külügyben.
— És magát küldték a fogadásunkra?
— Dehogy kérem. Én is csak azért jöttem, hogy megkérdezzem, mikor méltóztatnak hazautazni.

Jelentés a dagasztásról

— Minden rendben van, elnököm! Most még csak az angolokat próbálom belegyúrni az atlanti lepénybe!...

Benjámin László: Unokaöcsémnek

Hallom, Kálmán, hogy te is megházasodtál,
sőt, azóta már soványabb lett a naptár.

Legközelebb, ha lemegyek Kecskemétre,
hozzátok is beülök majd egy ebédre.

Intelmeit, csak így írva, fogadd addig
annak, aki öregebb is, házasabb is.

Mert ne képzeld, hogy csak csókok, jogok éjjel,
illetnek a házassági kötelékkel.

Következnek szépszerint a házimunkák,
nélkülük a házasságot meg is unnád,

s ha nem unnád te, — megunná feleséged.
Fele munka őt illeti, fele téged.

Az ételnek nem elég, hogy enni győzöd,
jobban ízlik, hogyha olykor magad főzöd.

S ha az asszony helyett el is mosogattál,
szívesebben kínálgat a levesestál.

Ne rösteld a szőnyegen is gyakorolni,
hogyan kell az ellenséget kiporolni.

Fogd meg bátran a pelenkát meg a pólyát —
a jövendő diadalmas lobogóját;

pár év múlva úgyis egész hadseregnek —
parancsnoka leszel öt vagy hat gyereknek.

Szoktasd őket tisztaságban nagy igényre,
de jó lesz, ha felügyelsz a kis edényre;

soká tart, míg megtanulnak viselkedni,
sokáig kell — megkövetem — pisiltetni.

Azután meg... de ki győzné felsorolni?
Abbahagyom — nem fogsz talán megorrolni.

Négyszemközt majd szolgálhatok ráadással,
megtetézem munkamódszer-átadással:

asszonyát a férj hogy ójja, ha szerelmes?
Ne ijedj meg, nem is olyan veszedelmes;

zubbonyod ha néha-néha meg is izzad —
váll-lapodról nem esik le a két csillag.

Pillanatkép egy színház előcsarnokából

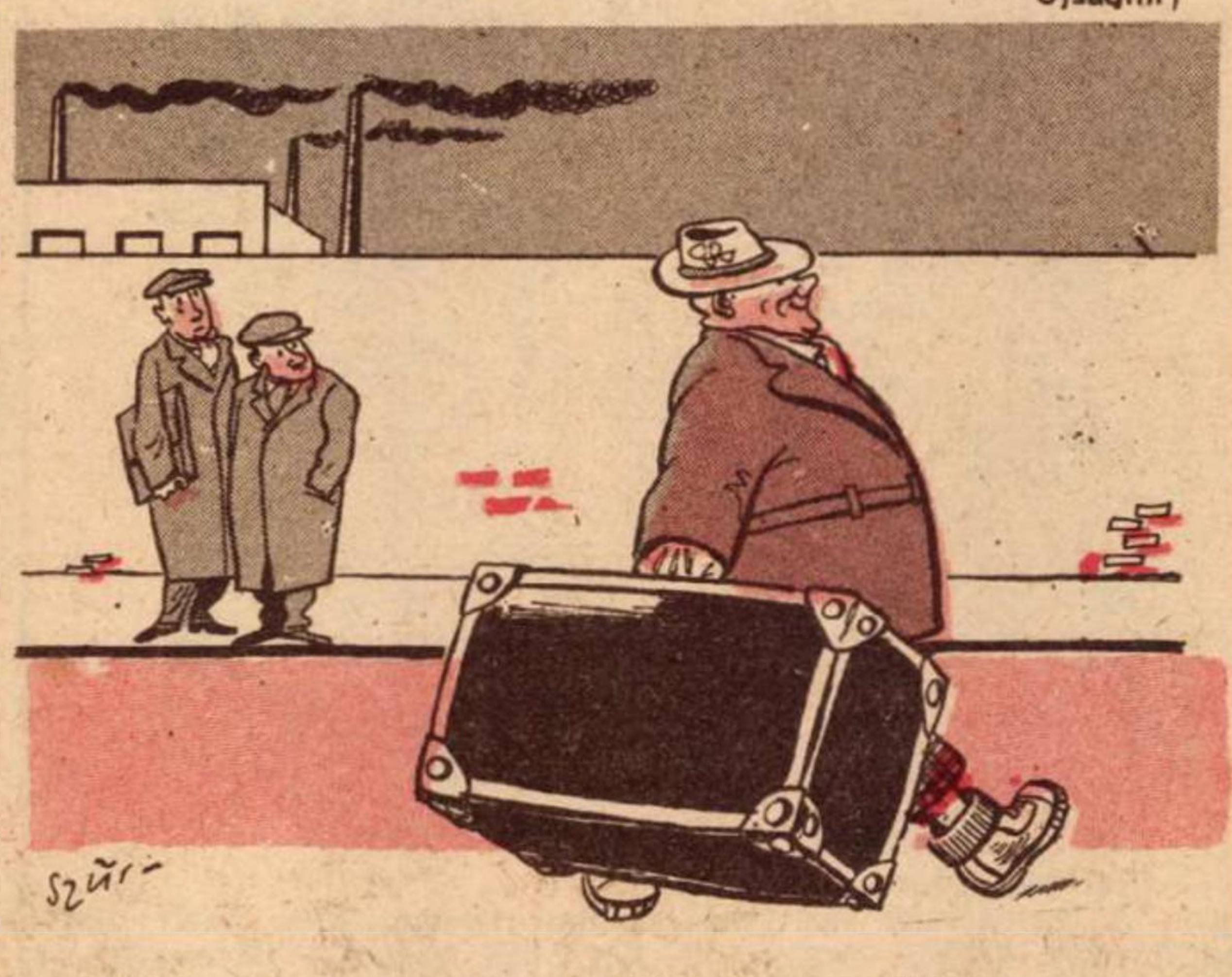

„Vélemény-kutató levélszekrényt" helyeztek el a pesti színházak előcsarnokában. Képünkön egy konkurrens színház dramaturgja mondja el véleményét a látott darabról.

Aminek nem szabadna lennie

(... sok esetben a protekció is szóhoz jut az üdülésre való kijelöléseknél.

Ujsághir)

— Nézd a Kovácsot, mekkora bőrönddel megy üdülni!
— Az semmi! De mekkora protekcióval!

VAN OLYAN BÁNYA, AHOL:

van a fiókban Loy-napló . . . van a folyosón Loy-tábla . . . van az irodában Loy-arckép . . . . . . csak a Loy-mozgalom nincs sehol!

Miért csuklik ez a bányász?
Talán megfázott?
Talán erőspaprikát evett?
Nem!

Hanem palát és meddő szenet rakott a csillékbe

És ezért emleget,

a kohász, aki a kazánt tisztítja,

a fűtő, aki a mozdonyon dolgozik

és a háziasszony, aki hiába fűt, mert a kályha nem ad meleget.

Kémia-órán, 1953 februárban

— Mit tudsz fiam a szénről?
— A legfontosabb ipari nyersanyagok egyike. Színe fekete, tudományos neve: Carbo, vegyjele: C. Januárban termelése visszaesett, de ha bányászeink megfogadják a bányászkonferencia határozatait, behozzák a lemaradást.

Le a bürokráciával!

MOST AZTÁN VÁSÁROLHATUNK!

Vállalatunk Ipari Központunktól a következő levelet kapta:

„Az É. M. 83/H/10/1—1. sz. levele alapján közöljük a Vállalattal, hogy az 1953. I. negyedévre szóló munkaruha és védőöltözet megvásárlására szolgáló keretre az alábbi összeget hagyta jóvá a Főosztály:

— — — — — —

A fenti összegből a 7. alszámla terhére vásárolhat a vállalat.

Elvtársi üdvözlettel:
Épületvillanyszerelő Ipari Központ

*

Most azon törjük a fejünket, hogy a „fenti összegből", mit és mennyit vásároljunk . . .

Dunamenti Villanyszerelő V.,
Sztálinváros.

„Gyenge" magyarázat

A III. kerületi közvilágításról van szó. A Pók-utca, Csatlós-út, 78-ik út, Lőpormalomdűlő és a környező utcák az év legnagyobb részében estétől reggelig koromsötétek. Különösen télviz idején szenvednek a környék lakói villanyhiány miatt. Sárban, latyakban teszik meg a HÉV-megállótól a lakótelepig terjedő másfél kilométer utat.

A telep lakói már többször felhívták az illetékesek figyelmét erre a hibára. Egy-egy felszólalás után megjavitják ugyan a hibákat, de sajnos, egy-két napi világitás után négy-öt napig megint sötét lesz. Megtörténik, hogy három napig ég a villany, azután kéthetes sötétség borul a környékre.

Az Elektromos Művek közvilágitási osztályán Gyenge főművezető szaktárs azzal magyarázza a hibát, hogy a kábellel van baj. Gyenge szaktárs magyarázata „gyenge", mert ha kábelhiba van, azt már régen ki kellett volna javitani. Hiszen ez az áldatlan helyzet másfél év óta tart!

A mi környékünktől egy kissé távolabb, a Nánási-úton minden 40 méteren van villanyvilágitás (néha nappal is). A mi telepünk utcáiban csak 60 méterenként van villany. És az sem ég. Orvoslást kérünk!

VODICSKA GYÖRGY
az Épitő- és Faipari Szakszervezet pol. munkatársa.

Fürdő épült Máza-Szászváron

A máza-szászvári községi Tanács elhatározta, hogy fürdőt épit a községben. Tekintettel arra, hogy a községben téglagyár van, mindenki örült, hogy a fürdő gyorsan elkészülhet, mert a téglát nem kell máshonnan szállitani.

Erre mi történt? A máza-szászvári téglagyár gyártmányait máshova szállitották, viszont a fürdő épitkezéséhez Dombóvárról hoztak téglát.

Más baj is van a községben. Helyben is bányásznak szenet, de azt elszállitják, s messzi vidékről hoznak Máza-Szászvárra tüzelőt.

Máza-szászvári dolgozók.

Egerek és egerek

A zalamegyei Népboltról van szó. Mégpedig a 2-es számúról. Valóságos egérinvázió van itt. Megrágják az ételt, bepiszkitják a boltot, sőt néha megrágják a pénztárban lévő tizforintosokat is.

Ahova néz az ember, mindenütt egeret és egeret lát. A Népbolt zalamegyei kirendeltsége ismeri a hibát, tudja, hogy ki kellene irtani az egereket, de mégsem betonoztatja a raktár padlóját. Minden Népboltban, minden helyen, ahol fűszerárut tartanak, jó fűszerillat kering. A zalaegerszegi 2-es számú Népboltban csak egérszagot érezni.

Hogy meg ne feledkezzünk róla, az egerek nagyon szeretik az „5 éves terv" cigarettát is.

Betonozást kérünk!

BENKŐ KÁROLY
Zalaegerszeg, Kossuth Lajos-u. 22.

Minek nekünk a műtőkés?

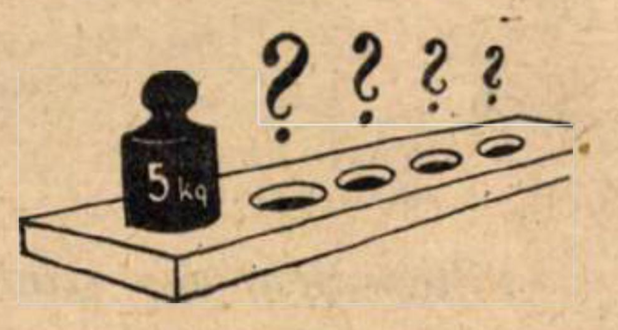
A Bányászati Aknamélyitő Tröszt részére műszereket engedélyeztek. Most kaptuk meg a műszerek keretszámát, cikkszámokra bontva. Kiderült, hogy műtőkést, csipeszt, fecskendőt, érvarrótűt, kapcsot és más orvosi felszereléseket biztositottak számunkra. Sőt meteorológiai műszereket is engedélyeztek.

Nekünk viszont Volt-mérőre, nyomásmérőre és villamossági műszerekre volna szükségünk. Ezekre azonban nem kaptunk engedélyt. Sajnos, a műtőkést a bányászati aknamélyités mai viszonyai között nehezen tudjuk felhasználni.

Előzőleg már rendeltünk műszereket. Jönnek is kiutalások. Ezeket azonban törölnünk kell, mert csak azt rendelhetjük meg, amire az engedélyt megkapjuk. Egyébként megsúgom, hogy a „gondos" elosztást a BEM beruházási főosztálya intézi.

OBERLÄNDER ENDRE
Bánya- és Energiaügyi Minisztérium

Ez aztán mérleg . . .

— Kérek egy félkiló almát.

— Nehéz lesz, mert csak harminc deka súlyunk van.

— Akkor mérjen először húsz dekát, aztán harmincat.

Ez a párbeszéd a szabadsághegyi Közértben játszódott le. Az elárusitónő lemérte a 20 dekát és aztán a mérlegre tette a 10 dekás súlyt. Az almát azonban nem vette le. Azzal együtt lemért harminc dekát és nem akarta elismerni, hogy még nem adta ide azt a 20 dekát, amelyet először mért le. Igyekeztem megmagyarázni, én félkiló almát fizettem ki, de nem hallgatott rám és elment a raktárba. Közben egy másik eladó a mérlegen lévő almát is visszadobta a ládába. Ez történt a szabadsághegyi Közértben. Nincs almám, de van egy érvényes blokkom.

Tehát kétféle hiba történt. Az egyik hiba: a bolt vezetője nem gondoskodik súlyokról és igy a mérlegen nem lehet félkilót mérni, csak két részletben. A másik hiba: miféle eladó az, aki árusitás közben faképnél hagyja a vevőt, végül pedig nem ismeri be, hogy félkiló alma áráért félkiló alma jár!

HEGYES MIHÁLY
DISZ-iskolabeszerző
Széchenyi-emlékút

Adós, vagy hitelező?

A Pécsi Teherfuvarozási Vállalat kirendeltségünk részére 1952. július 22-én élelmiszert fuvarozott. Július 24-én megkaptuk a fuvardíj számláját, amelynek összegét, 728 forintot nyomban ki is fizettük.

Január 27-én a szekszárdi járásbiróság fizetési meghagyását kézbesitette ki cimünkre a posta. A Pécsi Teherfuvar dr. Elekes Andor budapesti ügyvéd útján 29 forint tőkét, annak 6 százalékos havi kamatát, valamint 10 forint költséget követelt.

Csodálkozva olvastuk ezt a fizetési meghagyást, mert nem tudtuk, hogy mi tartozunk, hiszen a kért 728 forintot kifizettük és a Pécsi Teherfuvar július óta nem értesitett bennünket arról, hogy még jár nekik pénz.

Ugyanazon a napon, amikor a fizetési meghagyást megkaptuk, pénz is érkezett a minket perelő Pécsi Teherfuvartól. 118 forintot küldtek. A kisérő levélből kitűnt, hogy fuvarköltségek helytelen számfejtése miatt 118 forinttal többet fizettünk s ezt az összeget cimünkre visszaküldték.

Szerintünk ez az eset a bürokrácia egyik csúcsteljesitménye. A Pécsi Teherfuvar nem értesitett bennünket a 29 forintos állitólagos tartozásról, hanem budapesti ügyvédje útján a járásbiróság és postai kézbesitő igénybevételével kirendeltségünket beperelte, költséget okozott nekünk, holott a nekik járó 29 forintot levonhatta volna a 118 forintos követelésünkből.

Úgy gondoljuk, hogy a Pécsi Tefunál nem tudja a jobb kéz, hogy mit csinál a bal, mert ha tudná, akkor nem perelte volna azt az adóst, aki nem is adós, hanem hitelező.

KÜRTI KÁROLY
az Országos Földművesszövetkezeti Felvásárlási Vállalat kirend. vezetője.

Elromlott a kút

Nyirtelek községben tizenhárom hónappal ezelőtt, tehát 1952 januárjában elromlott a Tanács kútja. A község száz családja innen hordta a vizet. Most hatszáz méternyit kell gyalogolniok, amig vizhez jutnak. A községi Tanács semmi intézkedést nem tett a kút megjavitása ügyében. Szeretnénk, ha a Tanács legalább a március 15-i ünnepre felajánlaná az ügy elintézését.

Nyirtelek község dolgozói

A cipődobozzal végre kellene valamit csinálni . . .

Miért nem látogat el a Ludas Matyi a Verseny Cipőpasztagyárba? Ott meggyőződhetne arról, hogy milyen észszerűtlenül késziti k a cipőpasztadobozokat.

Azoknak a sorába tartozom, akik sajátkezűleg tisztitják cipőjüket. Késsel, bicskával, ollóval, villával és egyéb szúrószerszámokkal tudom csak kinyitni a dobozt. Igy azután, mire a fedél felkattan, már könyökig fekete vagyok a cipőpasztától. Néha azonban a fülem is tele van festékkel. Két-három kisérletezés után a dobozban már nem is marad paszta, igy a cipőre se jut, csak előbb emlitett testrészeimre.

Milyen helyes lenne, ha újra egyszerű kis bádoglapocskából meghajlitott forditószerkezetet szerelnének fel! Mindenki örömmel fizetne néhány fillérrel többet. Ez az „újitás" népgazdaságunknak nagyon sok hasznot hajtana, mert a fele paszta megmaradna s a dolgozók megszabadulnának a nyitással kapcsolatos kellemetlenségtől, időveszteségtől.

TURÓCZI ISTVÁN pályamester,
Sátoraljaújhely állomás

Ludas Matyi elintézte

A keceli 50 filléres gyufaárusitás árdrágitásnak minősül. A hiba elkövetője ellen eljárás indult.

Szövetkezetek Országos Szövetsége

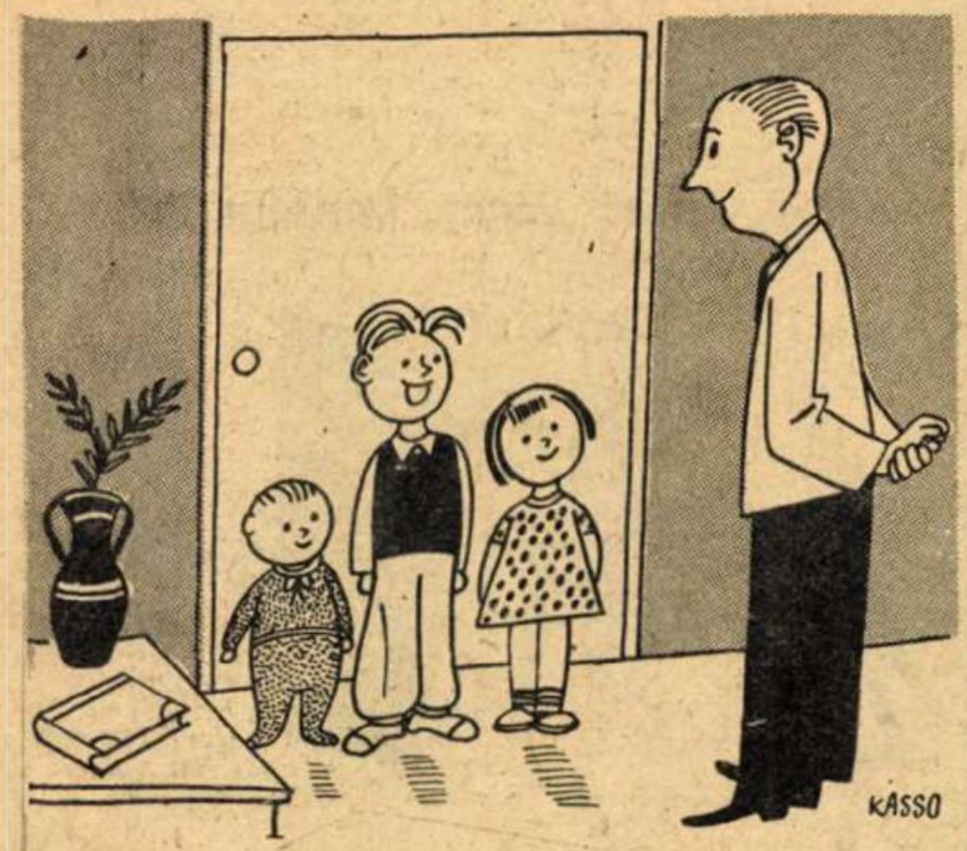
A „Nem is válaszolták" cimű közleménnyel kapcsolatban közöljük, hogy a panasz megjelenése után a P. K. mégis csak válaszolt és a dolgozóinknak visszajáró pénzt február 7-én meg is kaptuk.

Győr-Sopronmegyei Nyomda Vállalat.

A debreceni Járműjavító ipari tanulóinak panaszával kapcsolatban közöljük, hogy már van igazgatójuk. Második oktató még mindig nincs, de reméljük, ez a kérdés is rövidesen megoldódik, ha az alkalmaztatáshoz a Járműjavító V. igazgatója hozzájárul.

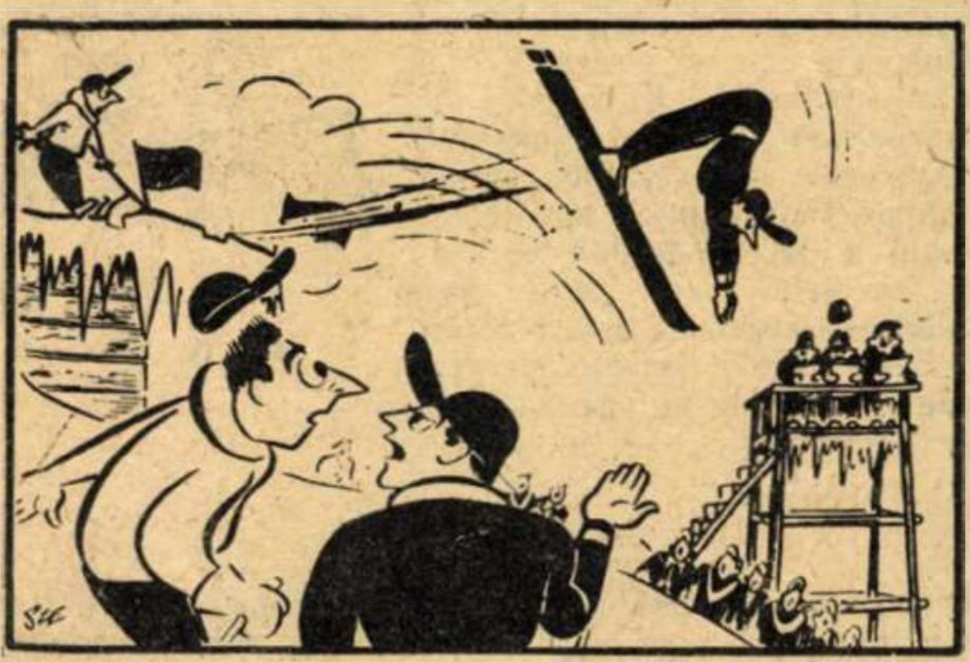
Munkaerőtartalékok Hivatala.

Jól informált gyerekek

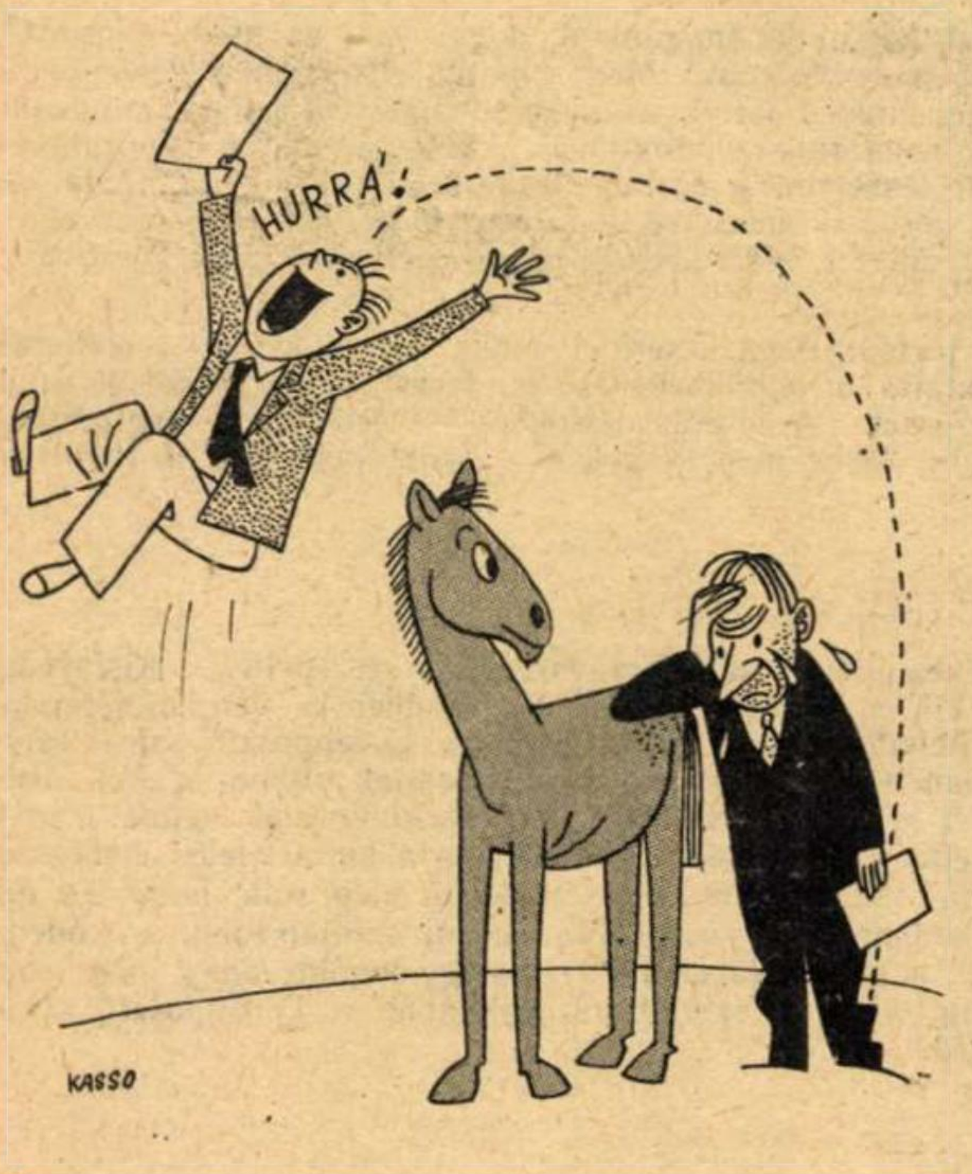
— Deputációba jöttünk, apuka! Miattunk kapod a felemelt családi pótlékot, vigyél minket a moziba...

Legtöbb síugrónk stílusa önveszélyes

— Talán műugrónak képezi át magát?

A ló egyik és másik oldala

A „halálhangulat“ és a „hurrahangulat“ írója.

Ötletes Ödön kifogott a púpozott pulton

— Kérek tíz deka gépsonkát. De soványat adjon, mert odalátok!

Éberség vagy bürokrácia?

— Megtörtént egy tudakozóban —

Ő: (ül egy íróasztal mögött. Zordarcú. Előtte indigóval ellátott blokktömb).

Én (belépek): Jónapot kívánok. Ez a Zürimpex egyes telepe?

Ő: (mogorván szemlél).

Én: Ugy-e, maguknak ezenkívül van még két telephelyük? Egy a Kása-utcában, egy meg a Cső-úton?

Ő (szenvtelen arccal): Nem tudom kérem.

Én: Nem tudja? Hát nem maga a tudakozó?

Ő: Én vagyok. Kihez akar menni?

Én: Zebegényi elvtársat keresem. Ugy tudom, egy évvel ezelőtt a pénzügyi osztályon dolgozott. Hol van most a pénzügyi osztály? Itt, a Kása-utcában, vagy a Cső-úton?

Ő: Nem tudom kérem.

Én (indulat kezd bennem feltörni): Nézze, tudakozó kartárs... nekem fontos ügyben kell beszélnem Zebegényivel. Érti? Felmegyek a személyzeti osztályra, ott megtudom, hol dolgozik. Melyik telephelyen van a személyzeti?

Ő: Nem tudom kérem.

Én (fujtatok): Miért ül maga itt, ha mindenre azt mondja, hogy „nem tudom kérem“? Mondja meg, ebben az épületben van-e a személyzeti osztály?!

Ő: Itt van.

Én (megdöbbenve): Dehát... akkor miért mondta az előbb, hogy nem tudja hol van?

Ő (diadalmasan): Mert éberség van!

Én (nem értem): Éberség? Hogy érti ezt?

Ő: Ha úgy kérdi, hogy *melyik* telephelyen van a személyzeti, nem mondhatom meg. Érti?

Én (tanultam tőle): Nem értem kérem.

Ő: Helymegjelölést nem adhatok kérem.

Én: Szóval, ha azt kérdem, hogy *hol* a személyzeti osztály?

Ő: Arra én azt felelem: nem tudom kérem.

Én: És, ha úgy kérdem, hogy... *itt* van a személyzeti osztály?

Ő: Arra én azt felelem: itt van kérem.

Én (dühösen): De hiszen ez... ez nem éberség, ez ostoba bürokrácia. Ez nem lehet rendelkezés, ezt maga találta ki.

Ő (makacsul): Én éber vagyok, kérem.

Én: Hogy hívják magát?

Ő: Nem tudom kérem.

Én: Nem tudja a nevét? Ilyet még nem is hallottam. Talán ez is az éberséghez tartozik?

Ő: Természetesen.

Én (fuldokolva az idegrohamtól). Mi... mi köze a maga nevének az éberséghez?

Ő: Sok. Ha megmondom a nevem, akkor maga megtudja. És amilyen mérges, képes és feljelent a személyzeti osztályon, hogy nem vagyok elég éber...

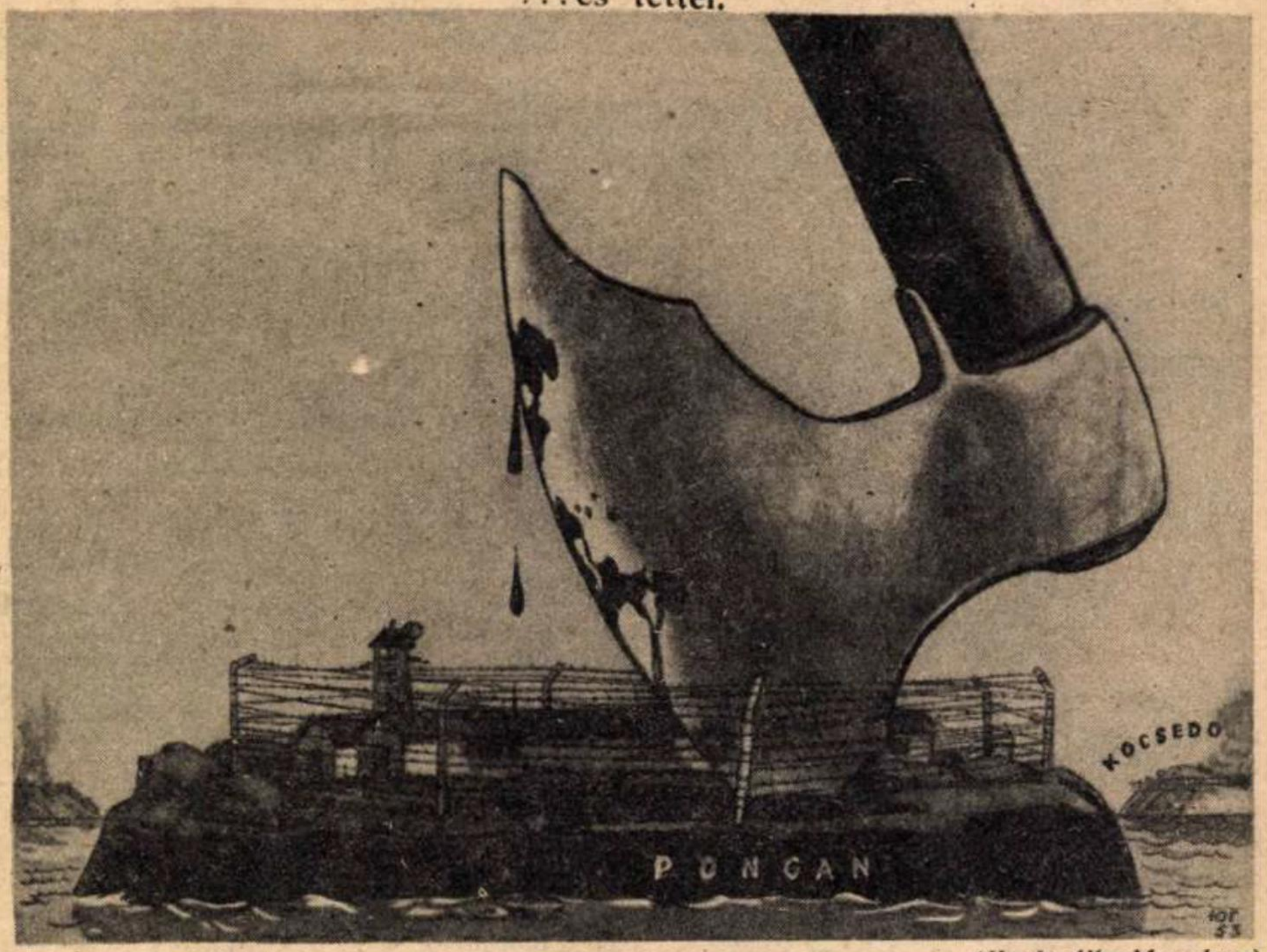
Vajda Albert

Az amerikai hóhérok

szavai...

...és tettei.

(Krokodil, Moszkva)

Heti krónika

AMERIKÁBAN nagy előkészületek folynak a „nemkívánatos“ külföldiek tömeges kiutasítására. Amerika népe jobban szeretné, ha a nemkívánatos belföldieket utasítanák ki. Elsőnek mindjárt Eisenhowert.

CHURCHILLT támadták az angol alsóházban és követelték, hogy árulja el, milyen háborús terveket beszélt meg Eisenhowerrel. Churchill bevallotta, hogy a tanácskozás annyira bizalmas volt, hogy Eisenhower még neki sem árulta el Anglia terveit.

A NYUGATNÉMETORSZÁGI USA-csapatok altisztjeit volt náci tisztek oktatják a téli háborúra. Nyilván arra tanítják őket, hogyan lehet fagyott lábbal is gyorsan visszavonulni.

MARCIUSBAN Washingtonba utazik Eden angol külügyminiszter és Butler angol pénzügyminiszter. Szórakozott emberek ezek az angolok. Úgylátszik, elfelejtkeznek róla, hogy Churchill ezt a rayont már januárban lekoldulta.

TITO Brioniban kihallgatáson fogadta Sztefanopulosz görög monarchofasiszta külügyminisztert. Nem is árt, ha ezek az urak egy kicsit gyakorolják magukat a kihallgatásban. Lesz idő, amikor majd együtt fogják őket kihallgatni.

WILSON amerikai hadügyminiszter és milliomos minisztertársai a közvélemény nyomására eladták sokszázezer darab General Motors-részvényüket. A nagy kínálat folytán a részvények ára jelentősen csökkent, úgyhogy másnap sokkal olcsóbban visszavásárolhatták.

OLLENHAUER megígérte Dullesnek, hogy a nyugatnémet szociáldemokratapárt nem fog harcolni az európai hadseregre vonatkozó egyezmény ellen. Ollenhauer úszik az árral. Az árat, amellyel úszik, ő szabja meg — dollárban.

Amerikában megalakult a „lélektani hadviselés stratégiai hivatala“

A pszichológiai hadviselés egyik katonája teljes menetfelszerelésben.

Egy jugoszláv rendelőben

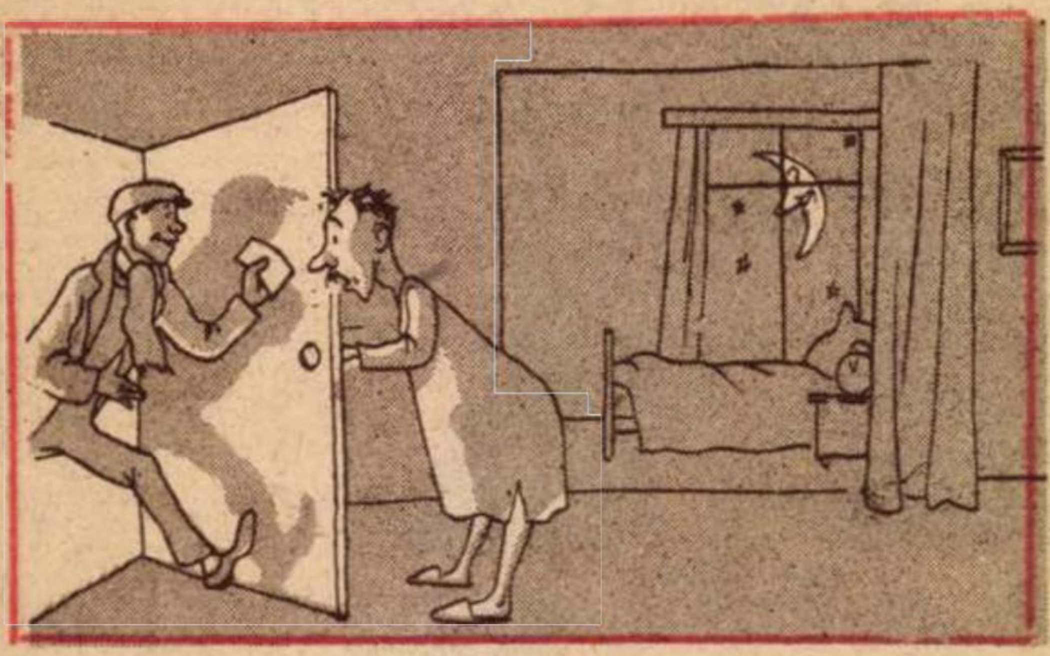
Orvos: Ebből az orvosságból vegyen be naponta háromszor étkezés után...

Beteg: Azt én nem tudom megtenni, doktor úr. Étkezés után legfeljebb naponta egyszer vehetek be...

Ludas Matyi a LÓDENPOSZTÓGYÁRBAN

Szöveg: MIKES GYÖRGY
Rajz: EDMA

Éjféli vendég, avagy nagy az újítási kedv!

Újító: Újítási felelős elvtárs! Maradt még valami pénz az ötletnapról? Mert, ha igen, akkor elmondok még gyorsan egy-két korszakalkotó ötletet!

Nagyratörő kultúrgárda

Egy nő az üzemből: Elvtársak, írtunk egy rigmust a későnjövőkről, énekeljétek el!

Színjátszó: Még mit nem? Rigmussal nem foglalkozunk. Ellenben írjatok egy kis jelmezes, ötfelvonásos darabot, két előjátékkal, azt szívesen eljátsszuk. De rigmust?!

Hej, az az üzemi konyha!

Mitől ilyen jókedvűek ezek az asszonyok? Eláruljuk: azért, mert épp most ebédeltek és megint szeszkrumplit adtak a mirelite-fasirthoz, vagy, ahogy ők nevezik: majomfogót a négusbombához.

Féltíz

lehetett, amikor beléptünk a gyár kapuján.

— Hétre vártuk a Matyit! — fogadott minket a portás. — Miért késtek?

Akartunk valami jó, épkézláb kifogást mondani, de véletlenül egy se volt nálunk.

Szégyenszemre kirajzoltak minket a későnjövők táblájára.

Emiatt egy kicsit lógott az orrunk, de annál jobban felderült a képünk, amikor szívküldit küldtek a mi szívünknek szívesen. Viszonzásul mi is küldtünk az üzem dolgozóinak egy ritkán hallott lemezt, amely egy elefántról és egy tudálékos kislányról szól, aki ki akarja bővíteni természetrajzi szaktudását és ezért megkérdezi az apukáját, hogy ... a többit úgyis tudják. A lemeznek állítólag nagyon örültek a gyárbeliek, mert előző nap csak hetvenszer hallották.

Dagasztjuk a sarat

A kaputól a gyárépületig akkora volt a sár, hogy szinte a nyakunkig ért, no, ha nem is a nyakunkig, egy kicsit lejjebb, de azért nagy sár volt. Alig tudtunk átevickélni, cipőnk a ráragadt sártól olyan nehéz lett, mintha ólomból csinálta volna egy suszter. Később azonban Szabados főmérnök elvtárs, útikalauzunk megnyugtatott minket: csak akkor van ilyen nagy sár, ha esik az eső.

Műhely a szabadban

A gyárudvaron azonban nemcsak sár volt, hanem gépek is álltak, ponyvával úgy-ahogy letakarva.

— Hát ezek mióta állanak itt? — kérdeztük.

— Mióta is állanak itt? — volt a válasz.

Kiderült aztán, hogy: „idestova harmadik hónapja". Hogy ez az idestova hány hónapot jelent, azt nem tudtuk kiszámolni, mert ahány ház, annyi rossz szokás. Minden ellenkező híreszteléssel szemben azonban meg kell mondanunk, hogy a gépeknek nem használ a rozsda, nem is örülnek neki, hogy nini, egy újabb rozsdafolt eszi az anyacsavaromat, s általában a gépek akkor hasznosak, ha működnek, dolgoznak.

Jó meleg barchet

Az üzemben készül a jó meleg barchet, avagy szakszerűen: az egyoldalúan bolyhozott áru. Tavaly a gyár túlteljesítette a tervét és a mostani első negyedévi tervvel se lesz semmi baj, ha ebben a Kaposvári Fonóda is segít nekik. Azt ugyanis tudjuk, hogy a leves akkor sós, ha szerelmes a szakácsné, de miért van az, hogy a kaposváriak hol vékonyabb, hol vastagabb fonalakat küldenek, tehát nem tartják be az előírt fonalszámot. Talán a fonónő is szerelmes? Vagy Kaposváron már az egy, nem egy, hanem kettő, és ezért nem stimmel a fonalszám? Nem tudjuk, hogy jó nyomon járunk-e, de nekünk az az érzésünk, ez csupán hanyagság következménye.

Hat gépen egyszerre

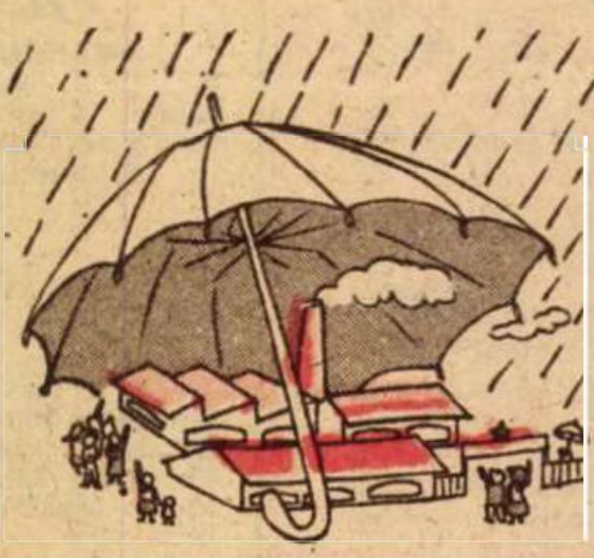
Sok dolgozó áttért már a hatgépes rendszerre, vagyis hat gépet kezel egyszerre. Nem csoda tehát, hogy szép számmal akadnak sztahanovisták, sőt van egy részleg, a fonóda, ahol mindenki sztahanovista szinten dolgozik. Amikor megkérdeztük, hogy ki a leggyengébb, büszkén felelték; nálunk nincs leggyengébb, csak legjobb.

Nem mond valótlant

Szaktárs: Még, hogy én csináltam a selejtet? Hiszen csak most nyúltam hozzá!

Esernyőtulajdonosok figyelem!

A gyár venne egy ilyen nagyméretű ernyőt, mert mindenütt rosszak a csatornák és, ha esik eső csendesen, nem pereg le az ereszen, hanem becsurog a műhelyekbe.

Jövő héten:

A MUNKAVÉDELEMRŐL

Egy fiú, meg egy lány

Csak két munkaerőtartalék van az üzemben, valószínűleg mutatónak: egy fiú, meg egy lány. Akárhogy számoltuk, oda is, meg vissza is, csak kettő volt az. Miért nincs több? Ki tudja? Lehet hogy így gondolkoznak az üzemben: „Most már van kettő, az mégis csak kettővel több, mintha egy se volna és eggyel több, mintha egy lenne". Igy is fel lehet fogni a dolgot, de úgy is, hogy kilencvennyolccal kevesebb van, mint száz. Vajjon nem unatkoznak szegények annyi „öreg" között? Még egy ipari tanulót kellene szerezni, mert három a magyar igazság és egy a ráadás. (Akkor már négy lenne!)

Bekukkantottunk a lakatosokhoz is,

ahol példás rend fogadott. A lakatosok mestere azonban megsúgta nekünk, hogy egy nappal előbb a műhelyben olyan nagy volt a rendetlenség, hogy még az atyaúristen se tudott volna itt megtalálni egy franciakulcsot, vagy egy kalapácsot. Amikor azonban megtudták, hogy jön a Ludas, nekiestek a takarításnak. Eláruljuk, hogy alkalomadtán megint benézünk. Hogy ez az „alkalomadtán" mikor lesz, azt nem mondjuk meg előre.

Későnjövők ankétja

Először is azt kérdeztük magunktól, hogy: hát ez meg micsoda? Már a későnjövők is ankétoznak? Megpróbáltuk elképzelni a későnjövők ankétját. Lelki szemeinkkel láttuk az ankétot, amelyről persze mindenki elkésett és aztán nekiláttak a későnjövés problémáinak a „kivitatásához": hogyan kell leszerelni a portást, hogyan kell lesínni a büntetést és ehhez hasonló kérdések merültek fel. Jóval a gyűlés befejezése előtt mindenki elrohant, mert a későnjövőkre az is jellemző, hogy korábbanmenők.

De nem így történt. Nem késett el senki. Az ankéton a vállalat igazgatónője kioktatta a legtöbbet későket, hogy milyen kárt okoznak minden egyes késéssel. A hozzászólásokban a jelenlévők megígérték, hogy soha, de soha többé nem késnek el. Azóta már meg is javult a fegyelem.

A kultúrcsoportról

is meg kell emlékeznünk. Eddig nagyszerűen szerepeltek, Kisfaludy Zsugoriját adták elő a kultúrversenyen. Ez rendben is van, dicsérendő dolog, de néha elfelejtkeznek arról, hogy ők a Lódenposztó színjátszói és nem a mittudomén melyik gyáré. Alig játszanak otthon a saját üzemükben, pedig ott is nagyon szeretik őket és kíváncsiak rájuk, mégis mindig máshol vendégszerepelnek. Jó lenne, ha a kultúrfelelős elvtársnő egy párszor leírná, talán akkor nem felejtkezik meg róla, hogy: „a mi színjátszóink a Lódenposztó színjátszói, a mi színjátszóink a Lódenposztó színjátszói, a mi színjátszóink"... és így tovább, amíg meg nem únja, illetve addig, amíg a színjátszók valójában a Lódenposztó színjátszói nem lesznek.

Mi köze van a lódenposztónak a Lódenposztó-gyárhoz?

Eláruljuk: semmi. Illetve annyi, mint a kanárieledelnek. Már régen nem lódenposztót gyártanak, hanem barchetet. Ideje volna már megváltoztatni az üzem nevét.

Tóth István fonógépkezelő annyit járkált már az ide-oda mozgó fonógép mellett, hogy ezzel az erővel, körül tudta volna járni a földet.

Szabados László az üzem főmérnöke, aki mindent tud, mindent hall és mindent lát.

Varga István sztahanovista kártoló huszonöt éve van a szakmában.

Meichl Mária, száztizenhét százalékot teljesít.

Soós Erzsébet sztahanovista keresztorsózó, tizenhét éves, a Zsugoriban ő játssza a női főszerepet.

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség. VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon. 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10. — Felelős vezető Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 257.000.